

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BARCZEWO
NA LATA 2018-2025

BARCZEWO 2017

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Prawne uwarunkowania Strategii	4
1.1. Zgodność programu z innymi dokumentami.....	5
1.2. Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej....	9
1.3. Metody i techniki pracy nad tworzeniem Strategii	10
2. Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Barczewo.....	11
2.1. Charakterystyka ogólna Gminy , położenie, konkurencyjność.....	11
2.2. Warunki demograficzne.....	15
2.3. Rynek pracy i gospodarka Gminy Barczewo.....	23
2.4. Działalność organizacji pozarządowych.....	34
2.5. System pomocy społecznej.....	36
2.6.1 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – ubóstwo.....	42
2.6.2 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – bezrobocie.....	43
2.6.3 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – niepełnosprawność.....	44
2.6.4 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – długotrwała lub ciężka choroba....	46
2.6.5 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych.....	47
2.6.6 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – alkoholizm.....	48
2.6.7 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – potrzeba ochrony macierzyństwa. .	50
3. Analiza SWOT.....	53
4. Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025.....	56
5. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025.....	59
5.1. Obszar strategiczny: AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.....	59
5.2. Obszar strategiczny: DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY	62
5.3. Obszar strategiczny: DOSKONALENIE FUNKCJI RODZINY	66
5.4. Obszar strategiczny: ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO.....	70
5.5. Obszar strategiczny: ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ.....	73
6. Monitoring i ewaluacja Strategii	77
7. Źródła finansowania Strategii	78

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej, zmierzających do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji. Strategia jest również dokumentem niezbędnym, aby ubiegać się o możliwe do pozyskania środki w ramach różnorodnych funduszy pomocowych.

Niniejszy dokument składa się z dwóch części. Część pierwsza, to opis istniejącej sytuacji (diagnoza stanu Gminy). Część druga natomiast, to wytyczenie misji Gminy oraz wskazanie celów podstawowych i operacyjnych. Ich wybór został poprzedzony oceną stanu faktycznego i wywiadami przeprowadzonymi podczas spotkań roboczych. Nie bez znaczenia były również dotychczasowe doświadczenia w rozwiązywaniu problemów społecznych, zwłaszcza będące udziałem pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie. W ramach Strategii zaproponowano również monitoring i ocenę skuteczności realizacji wskazanych obszarów strategicznych i celów szczegółowych.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej oraz Gminą i jej władzami, jak i na poziomie rodziny i jednostki oraz konieczność wypracowania ustawowych i niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych w skali Gminy. W przypadku zdezaktualizowania się jednych problemów lub pojawienia nowych, Strategia poddana zostanie niezbędnym korektom i uzupełnieniom.

Cele, kierunki działań oraz propozycje projektów zawarte w Strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych ze społeczeństwa. Strategia proponuje wdrożenie partnerstwa lokalnego między różnorodnymi partnerami społecznymi, jako zasady rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Gminy Barczewo, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem.

Strategia ukazuje również, poza układem organizacyjno-instytucjonalnym, układ finansowania polityki społecznej i źródła pozyskiwania środków na rozwiązywanie problemów społecznych, w tym środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz pozostałych źródeł dotacyjnych. Stwarza to szansę na usprawnienie instytucjonalnej sfery

związanej z realizacją zadań pomocy społecznej, ograniczaniem negatywnych zjawisk społecznych, takich jak patologie, ubóstwo czy długoterminowe i dziedziczne bezrobocie.

1. Prawne uwarunkowania Strategii

Podstawę prawną stanowi tu art. 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769). Znajdujemy w niej zapis, mówiący, iż: *„Do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”*. Zwiększająca się ilość problemów społecznych, a także ich specyfika, uzależniona od typu społeczeństwa, jak i warunków prawno-ekonomicznych, stawiają jednostkę samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina przed niezwykle ważnym, jak i trudnym zadaniem.

Zgodnie z art. 16b Ustawy o pomocy społecznej - Strategia, o której mowa powinna zawierać w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym Strategią oraz określenie celów strategicznych projektowanych zmian, sposobu realizacji Strategii , kierunków niezbędnych działań oraz jej ram finansowych i wskaźników realizacji działań.

Ponadto na podstawie prawną regulującą tworzenie oraz aktualizację dokumentu Strategii polityki społecznej składają się następujące Ustawy:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) pozostałe zapisy tejże Ustawy;
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2016 r., poz. 487);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, 1458);
- 4) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828);
- 5) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i wolontariacie* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, 1948, z 2017 r. poz. 60, 573, 1909);
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U z 2015 r, poz. 1390);
- 7) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1952);

- 8) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321, 1428, 1543);
- 9) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. *o spółdzielniach socjalnych* (Dz. U z 2011 r. poz. 1211, 1567);
- 10) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2017r., poz. 697);
- 11) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 777, 935, 1428.);
- 12) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. *o dodatkach mieszkaniowych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 180.);
- 13) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875);
- 14) Ustawa z dnia 7 września 1991r. *o systemie oświaty* (Dz.U. z 2017 r. poz. 60,949, 1292);
- 15) Ustawa z dnia 7 września 2007r. *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* (Dz. U. z 2017 r. poz. 489, 624, 777, 952, 1428);
- 16) Ustawa z dnia 25 października 1991r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (Dz.U. z 2017 r. poz. 862);
- 17) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. *o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”* (Dz.U. z 2016 r. poz. 1860);
- 18) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851);
- 19) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 *o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* (Dz.U z 2016 r. poz. 162);

a także innych ustaw i aktów wykonawczych z zakresu spraw społecznych.

1.1. Zgodność programu z innymi dokumentami

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025 zgodna jest z innymi dokumentami strategicznymi, wśród których wskazać można:

- 1) **Europa 2020** – „Strategia „Europa 2020” jest dziesięcioletnią strategią Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zapoczątkowaną w 2010 r. Ma ona na celu nie tylko rozwiązanie problemów wynikających z kryzysu, z którego obecnie kraje UE stopniowo wychodzą. Strategia ta ma również pomóc nam skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej służył zrównoważonemu i sprzyjającemu włączeniu

społecznemu oraz wzrostowi. Ustalono pięć nadrzędnych celów, które UE ma osiągnąć do 2020 roku. Obejmują one zatrudnienie, badania i rozwój, klimat i energię, edukację, integrację społeczną i walkę z ubóstwem. Strategia zawiera również siedem tzw. inicjatyw przewodnich, w oparciu o które Unia Europejska i władze państw członkowskich będą nawzajem uzupełniać swoje działania w kluczowych dla Strategii obszarach, takich jak: innowacje, gospodarka cyfrowa, zatrudnienie, młodzież, polityka przemysłowa, ubóstwo i oszczędne gospodarowanie zasobami. Inne instrumenty unijne, takie jak jednolity rynek europejski, budżet UE oraz plan działań zewnętrznych UE również przyczyniają się do realizacji celów Strategii „,¹

- 2) **Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury 2014-2020** – jest dokumentem planistycznym określającym poszczególne obszary a niekiedy szczegółowe działania, jakie organy samorządu województwa podejmują albo mają zamiar podjąć w zakresie wspierania rozwoju województwa warmińsko mazurskiego. Jak wskazuje nazwa Regionalnego Programu Operacyjnego, jest to dokument o charakterze typowo operacyjnym, a więc jest on bardziej szczegółowy i ma stosunek podrzędny względem dokumentu Strategii rozwoju województwa. Podstawę prawną dla funkcjonowania RPO stanowi uchwalona 6 grudnia 2006 ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
- 3) **Narodowa Strategia Integracji Społecznej** - dokument przygotowany przez Zespół Zadaniowy ds. Reintegracji Społecznej. Cele pracy nad strategią określono jako pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Realizacja konkretnych działań prowadzić ma do następujących efektów:
  - a) dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
  - b) rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
  - c) modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
  - d) wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

---

1 http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_pl.htm

Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo zgodne są z priorytetami Narodowej Strategii Integracji Społecznej określonymi jako:

- a) wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
  - b) poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym;
  - c) upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy;
  - d) rekompensowanie deficytu rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci;
  - e) radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego;
  - f) ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych;
  - g) ograniczenie bezrobocia długookresowego;
  - h) zmniejszenie bezrobocia młodzieży;
  - i) zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród niepełnosprawnych;
  - j) zwiększenie liczby uczestników w Aktywnej Polityce Rynku Pracy – ALMP (z ang. Active Labour Market Policy);
  - k) upowszechnienie kształcenia ustawicznego;
  - l) wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności;
  - m) powszechne ubezpieczenie zdrowotne;
  - n) kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego.
- 4) **Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 roku**
- Cel główny Strategii Polityki to: „Osoby i rodziny z województwa warmińsko-mazurskiego, ich środowiska lokalne i otoczenie instytucjonalne współdziałają ze sobą i są zaangażowane we wzmacnianie integracji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej.”
W ramach celu głównego Strategii przyjęto cztery zasadnicze priorytety odpowiadające głównym obszarom problemowym w regionie;
- a) prawidłowo funkcjonująca rodzina;
  - b) wzmacnianie integracji społecznej;
  - c) wspieranie aktywności i mobilności zawodowej oraz edukacyjnej osób bezrobotnych;
  - d) rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

5) Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego

określająca priorytetowe dziedziny, których rozwój wpłynie na poprawę wizerunku województwa warmińsko-mazurskiego, jak i na wzrost standardu życia jego mieszkańców. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo zgodna jest z celem głównym Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który zapisany jest jako *Rozwój Warmii i Mazur na rzecz spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej w jednoczącej się Europie. Ponadto wpisuje się w priorytet Restrukturyzacja obszarów miejskich. W zakresie celów strategicznych koresponduje z celami strategicznymi:*

- a) lepsza infrastruktura społeczna;
- b) podniesienie poziomu wykształcenia.

Ponadto dokument wpisuje się w priorytet zapisany w Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego zapisany jako: *Atrakcyjność zamieszkania* i realizuje cel strategiczny *Zapewnione bezpieczeństwo socjalne i infrastruktura socjalna sprzyjająca aktywizacji*

i zapobiegająca marginalizacji społecznej. Efektem realizacji tego celu będzie zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, zdolności do uzyskania pracy, a tym samym zmniejszenie wydatków finansowych ze środków publicznych.

6) Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2015-2020

Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmia i Mazury 2015-2020 ma charakter dokumentu programowego ujmującego całościowo problematykę sektora ekonomii społecznej jako istotnego elementu regionalnej polityki w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej. Dokument w swych założeniach operacyjnych: – określa wizję sieci usług wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w województwie warmińsko-mazurskim; – wzmacnia promocję rozwoju sektora ES, w szczególności poprzez system edukacji szkolnej i pozaszkolnej dla dzieci i młodzieży oraz system edukacji formalnej i pozaformalnej dla dorosłych; – koordynuje działania adresowane do sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, finansowane z różnych źródeł (fundusze strukturalne, środki budżetu państwa, środki JST)².

Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025 wpisują się w sposób bezpośredni w następujące priorytety Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmia i Mazury 2015-2020:

- Priorytet II – Wzrost świadomości na temat ekonomii społecznej;

---

² Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmii i Mazur na lata 2015-2020, s. 11

- Priorytet III – Poprawa efektywności ekonomicznej podmiotów ekonomii społecznej;
- Priorytet IV – Administracja publiczna wspiera rozwój ekonomii społecznej w województwie.

7) Strategia Rozwoju Gminy Barczewo na lata 2015 2025

Dokument Strategii ma za zadanie z jednej strony zdiagnozowanie aktualnych zasobów i cech jakimi dysponuje Gmina Barczewo i na tej podstawie podjęta została próba określenia pożądanych a czasami wręcz koniecznych kierunków rozwoju tej jednostki samorządu terytorialnego. Wskazane obszary gospodarcze oraz społeczne oraz zawarte w nich liczne potencjały gotowe do wykorzystania, mogą stać się dobrymi drogami do zrównoważonego, wielokierunkowego rozwoju a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców tejże Gminy. Strategia Rozwoju Gminy Barczewo na lata 2015-2025 zawiera cztery cele strategiczne oraz szesnaście celów operacyjnych.

Dokument niniejszej Strategii jest mocno powiązany w zakresie realizacji następujących celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Barczewo na lata 2015-2025:

- Dobra infrastruktura społeczna;
- Zaangażowane społeczeństwo na rzecz rozwoju Gminy ;
- Wdrożenie nowoczesnych metod zarządzania Gminą;
- Stworzony system wspierający rozwój przedsiębiorczości;
- Edukacja w zakresie przedsiębiorczości i kreatywności;
- Wykorzystanie potencjału sieci CITTASLOW.

1.2. Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej

Główny odnośnik stanowi tutaj Strategia Lizbońska, a zwłaszcza jej konkretyzacja określona w Celach Nicejskich, sformułowanych jako:

- a) Zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich;
- b) Zapobieganie ryzyku wykluczenia;
- c) Pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych);
- d) Mobilizacja wszystkich aktorów/organizacji ze sfery polityki, gospodarki oraz życia społecznego;

1.3. Metody i techniki pracy nad tworzeniem Strategii

Podczas pracy nad tworzeniem dokumentu Strategii wykorzystano zróżnicowane metody i techniki projektowe i badawcze. W pierwszym etapie prac przeprowadzono analizę obowiązujących obecnie dokumentów strategicznych funkcjonujących na terenie Gminy Barczewo. Przeanalizowano stosowalność tych dokumentów w wymiarze praktycznym oraz wymagania państwa wobec instytucji odpowiedzialnych za realizację polityki społecznej na terenie Gminy Barczewo.

Podczas przeprowadzania diagnozy sytuacji społecznej na terenie Gminy Barczewo opierano się analizie danych ilościowych i jakościowych pozyskanych z ogólnodostępnych baz danych, jak na przykład z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz bezpośrednio od przedstawicieli urzędów i instytucji powiązanych z realizacją polityki społecznej na poziomie Gminy, powiatu, a także województwa i kraju.

W ramach projektu tworzenia dokumentu Strategii, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Barczewie odbyły się dwa spotkania robocze powołanego przez Burmistrza Barczewa Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025, w których udział wzięli przedstawiciele Urzędu Miasta Barczewo, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie, jednostek oświatowych, kulturalnych

i innych jednostek zaangażowanych w realizację polityki społecznej w Gminie, a także przedstawiciele policji oraz organizacji pozarządowych.

Na spotkaniach roboczych wypracowano wspólnie z uczestnikami warsztatów założenia zawarte w analizie SWOT zawartej w niniejszym dokumencie, a także główne obszary problemowe i cele szczegółowe niniejszego dokumentu.

Niniejszy dokument został opracowany przy uwzględnieniu zasady przejrzystości i otwartego dostępu do treści Strategii. Po opracowaniu przez wykonawcę treści dokumentu oraz zaakceptowaniu przez członków Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025, dokument był poddawany procesom konsultacji – treść gotowego dokumentu przez 5 dni roboczych została podana do publicznej wiadomości w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie. Uwagi, które wpłynęły zostały przez wykonawcę skonsultowane z Członkami Zespołu ds.

opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025 oraz częściowo uwzględnione.

Realizator niniejszego dokumentu – Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA-COOP - pragnie złożyć serdeczne podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w stworzenie niniejszego dokumentu za okazane wsparcie oraz aktywność podczas przeprowadzonych konsultacji, warsztatów i spotkań.

2. Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Barczewo

2.1. Charakterystyka ogólna Gminy , położenie, konkurencyjność

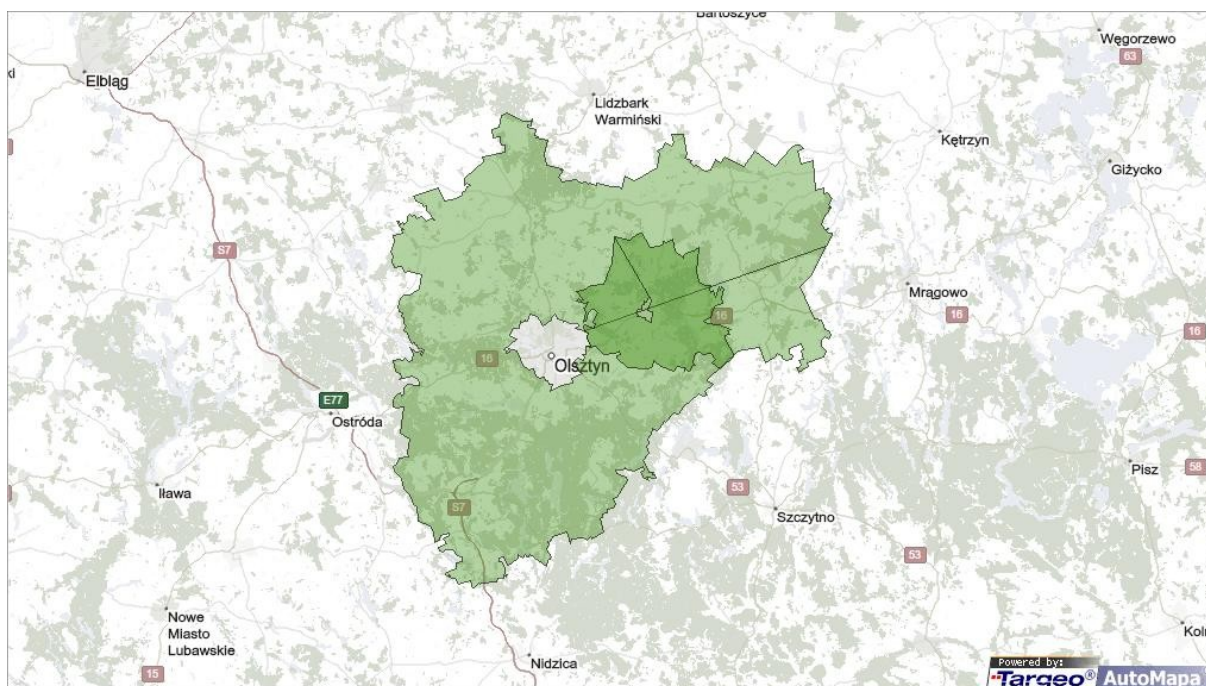
Gmina Barczewo położona jest na terenie województwa warmińsko mazurskiego, we wschodniej części powiatu olsztyńskiego. W skład powiatu olsztyńskiego wchodzi następujące Gminy : miasto Olsztyn, Jonkowo, Purda, Gietrzwałd, Stawiguda, Olsztynek, Świątki, Dobre Miasto, Dywity, Barczewo, Jeziorany, Kolno, Biskupiec.

Mapa nr 1 przedstawia Gminy wchodzące w skład powiatu olsztyńskiego

Źródło: Internet

Mapa nr 2 przedstawia położenie Gminy Barczewo na tle powiatu olsztyńskiego i większych ośrodków miejskich w okolicy

Źródło: www.targeo.pl

Gmina Barczewo graniczy od północy z Gminą Jeziorany, południa z Gminą Purda, od północnego zachodu z Gminą Dywity, od wschodu z Gminą Biskupiec, od zachodu natomiast z Gminą Miejską Olsztyn.

Miasto i Gmina Barczewo zajmuje powierzchnię 31 985 ha, z czego 11 199 ha stanowią lasy oraz 1 513 ha to jeziora i rzeki. Przez Gminę Barczewo przebiega droga krajowa nr 16, łącząca cały obszar północny Polski z granicą wschodnią Polski, z Republiką Białorusi, Litwą oraz Federacją Rosyjską.

Największą miejscowością w Gminie a zarazem siedzibą Gminy jest miasto Barczewo, jest ono położone centralnie na terenie Gminy. Liczba mieszkańców Barczewa w dniu 30 czerwca 2016 roku wynosiła 7 368 osób.

Gmina Barczewo jest Gminą miejsko-wiejską o łącznej powierzchni 319,85 km², co stanowi łącznie 11,26% powierzchni powiatu olsztyńskiego. Sieć osadnicza Gminy Barczewo składa się z 32 sołectw, w skład których wchodzi 54 miejscowości.

Tabela nr 1 przedstawia wykaz sołectw na terenie Gminy Barczewo oraz miejscowości wchodzących w ich skład

Lp	Nazwa Sołectwa	Miejscowości wchodzące w skład Sołectwa
1	Barczewko	Barczewko, Orzechówko
2	Bark	Bark
3	Bartoły Wielkie	Bartoły Wielkie, Bartoły Małe
4	Biedowo	Biedowo, Dąbrówka Mała, Żarek
5	Bogdany	Bogdany
6	Jedzbark	Jedzbark
7	Kaplityny	Kaplityny, Sapunki
8	Kierzliny	Kierzliny, Studzianek
9	Kromerowo	Kromerowo, Dobrąg
10	Kronowo	Kronowo, Kronówko
11	Krupoliny	Krupoliny
12	Lamkowo	Lamkowo, Lamkówko
13	Leszno	Leszno, Leszno Małe
14	Łapka	Łapka
15	Łęgajny	Łęgajny
16	Maruny	Maruny
17	Mokiny	Mokiny, Sapuny
18	Nikielkowo	Nikielkowo
19	Niedźwiedź	Niedźwiedź
20	Odryty	Odryty, Klucznik
21	Radosty	Radosty
22	Ramsowo	Ramsowo, Dadaj
23	Ramsówko	Ramsówko, Koronowo
24	Ruszajny	Ruszajny, Czerwony Bór, Barczewski Dwór
25	Skajboty	Skajboty
26	Szynowo	Szynowo, Tęguty
27	Stare Włóki	Stare Włóki, Kołaki, Próle
28	Tumiany	Tumiany, Klimkowo, Kierzbuń
29	Wipsowo	Wipsowo, Rycybałt
30	Wrocikowo	Wrocikowo
31	Wójtowo	Wójtowo
32	Zalesie	Zalesie, Rajczuchy

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Barczewo

Odległość Miasta Barczewa od ważniejszych miast wynosi odpowiednio:

Od Olsztyna – 17 km

Od Warszawy – 231 km

Od Mrągowa – 45 km

Od Szczytna – 44 km

Ze względu na bliskie sąsiedztwo Olsztyna, Gmina Barczewo jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla wielu osób pracujących w Mieście wojewódzkim. Sprawny transport z Olsztynem zapewniają dogodne połączenia komunikacji publicznej – PKP, PKS oraz przewoźników prywatnych (busy).

Gmina Barczewo ze względu na położenie w ciągu komunikacyjnym drogi krajowej nr 16 oraz bliskością Olsztyna jest także atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej. Szerzej ten aspekt opisany został w rozdziale „działalność gospodarcza”.

2.2. Warunki demograficzne

Na podstawie danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w dniu 31 grudnia 2016 roku miasto i Gminę Barczewo zamieszkiwało 17662 osób, w tym 8915 kobiet oraz 8747 mężczyzn. Zestawienie ludności zamieszkującej miasto i Gminę Barczewo w latach 2013 – 2016 przedstawia tabela nr 2.

LATA	2013	2014	2015	2016
Liczba mieszkańców	17 358	17 465	17 550	17 662
Liczba kobiet	8734	8794	8840	8915
% ludności	50,3	50,3	50,4	50,5
Liczba mężczyzn	8624	8671	8710	8747
% ludności	49,7	49,7	49,6	49,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

W latach 2013 – 2016 liczba mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo wzrosła o 1,75 %. Spowodowane jest to wieloma czynnikami, zarówno o charakterze gospodarczym, jak i społecznym. Wzrost liczby ludności tej Gminy w czteroletnim przedziale czasowym a także wzrost odsetka liczby kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców stanowi ważny i bardzo pożądaný aspekt demograficzny wpływający na pozostałe kategorie funkcjonowania tej jednostki samorządu terytorialnego.

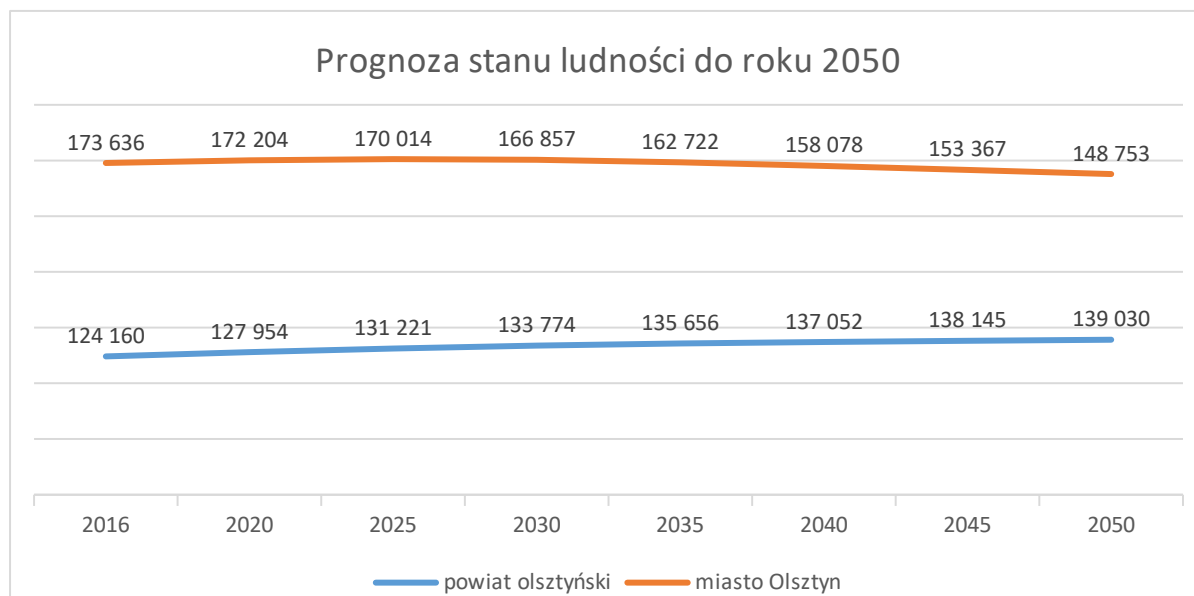
Na podstawie wyżej przedstawionych danych, można zauważyć, że liczba mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w latach 2013 – 2016 rokrocznie wzrastała. Jest to jednakże trend odosobniony, ponieważ w skali województwa warmińsko-mazurskiego oraz powiatu olsztyńskiego można zauważyć przeciwne zjawiska. Przykładowo - prognoza ludności przeprowadzona przez Główny Urząd Statystyczny dla województwa warmińsko-mazurskiego zakłada dalszy spadek liczby ludności aż do roku 2050.

Trend wzrostowy liczby mieszkańców gmin jest zjawiskiem coraz rzadszym. Jednostki samorządu terytorialnego w których liczba ludności wzrasta charakteryzuje duża atrakcyjność pod względem warunków mieszkaniowych lub/i możliwości zatrudnienia w podmiocie gospodarczym. Miasto i Gmina Barczewo to teren atrakcyjny pod tym względem z racji niższych cen zakupu nieruchomości, dobrą komunikacją z Olsztynem oraz interesującą ofertą inwestycyjną skierowaną dla obecnych i potencjalnych przedsiębiorców.

W związku z dość rozpowszechnionym trendem zaludniania obszarów w okolicach wokół dużych miast przez osoby które dojeżdżają do pracy w większych ośrodkach a decydują się na zamieszkanie w spokojnych okolicach aglomeracji, także prognozy Głównego Urzędu Statystycznego, wskazują iż trend ten będzie się w przyszłości utrzymywał.

Wykres nr 1 przedstawia prognozę stanu ludności powiatu olsztyńskiego oraz Miasta Olsztyna do roku 2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

W 2016 roku w Mieście i Gminie Barczewo w 2016 roku gęstość zaludnienia wyniosła 55 osób na każdy kilometr kwadratowy i był to wskaźnik stały w latach 2013 – 2016.

Tabela nr 3 przedstawia wskaźnik gęstości zaludnienia w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013 -2016.

Lata	Gęstość zaludnienia (os/km ²)
2013	54
2014	55
2015	55
2016	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie danych zawartych w powyższych tabelach można zauważyć, iż liczba mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo rokrocznie rosła. Rosnąca w latach 2013-2016 na stałym poziomie gęstość zaludnienia przy jednoczesnym wzroście ogólnej liczby ludności świadczy o równomiernej zmianie demograficznej zarówno na poziomie większych jak i mniejszych sołectw z terenu Gminy. Wzrost liczby ludności Miasta i Gminy Barczewo w latach 2013-2016 oraz wzrost liczby udziału kobiet w ogólnej liczby ludności Miasta i Gminy jest zjawiskiem korzystnym z demograficznego punktu widzenia. Jeżeli utrzyma się on na niezmiennym poziomie, może to w dłuższej perspektywie niwelować utrudnienia na wielu

obszarach: gospodarki, rynku pracy, edukacji czy polityki społecznej w Mieście i Gminie Barczewo.

Tabela nr 4 przedstawia liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013 – 2016:

Lata	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	Liczba osób	(%)	Liczba osób	(%)	Liczba osób	(%)
2013	3477	20,0	11 396	65,6	2485	14,3
2014	3421	19,6	11 437	65,5	2607	14,9
2015	3375	19,2	11 449	65,2	2726	15,5
2016	3390	19,2	11 399	64,5	2873	16,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela nr 4 pokazuje wyraźny trend w postaci spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, wyrównanym poziomem liczby osób w wieku produkcyjnym wraz ze znacznym wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dynamika tych trendów jest bardzo wyraźna

w przypadku wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 2,0%), przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (spadek o 0,8%) i osób w wieku produkcyjnym (spadek o 1,1%).

Nie jest to jednak trend odosobniony – podobne zjawiska możemy zauważyć w skali województwa, a nawet całego kraju. Trend wskazany w Gminie Barczewo latach 2013– 2016 jest jedynie częścią długoletniego procesu starzenia się społeczeństwa w Polsce.

Tabela nr 5 przedstawia strukturę wiekową mieszkańców Gminy Barczewo w dniu 31.12.2016 r.

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców
0-9	1913
10-19	1884
20-29	2441
30-39	2932
40-49	2634
50-59	2399
60-69	2146

70+	1313
-----	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można zauważyć, iż najliczniejszą grupę mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo stanowią osoby w wieku 30-39 lat, co jest faktem korzystnym z demograficznego punktu widzenia. Niepokojącym wskaźnikiem jest spora liczba osób w wieku ponad 70 lat (1313 osób) w stosunku do liczby osób w wieku 0-9 lat (1913 osób). W dłuższej perspektywie może to powodować znaczne problemy społeczne, a także problemy na rynku pracy związane z brakiem młodych, wykwalifikowanych pracowników w różnych grupach zawodowych. Drugą w kolejności, najliczniejszą grupą mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w 2016 roku były osoby w wieku 40-49 lat, co stanowi potwierdzenie faktu o powolnym, lecz postępującym procesie starzenia się ludności Miasta i Gminy Barczewo.

Tabela nr 6 przedstawia strukturę wiekową mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w latach 2013 – 2016.

Przedział wiekowy	Lata	Liczba mieszkańców	% ogółu	Trend
0-19	2013	3948	22,74	
	2014	3876	22,19	
	2015	3830	21,82	
	2016	3797	21,49	
20-39	2013	5422	31,23	
	2014	5463	31,27	
	2015	5456	31,08	
	2016	5373	30,42	
40-59	2013	4950	28,51	
	2014	4947	28,32	
	2015	4951	28,21	
	2016	5033	28,49	
60+	2013	3038	17,50	
	2014	3179	18,21	
	2015	3313	18,87	
	2016	3459	19,58	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

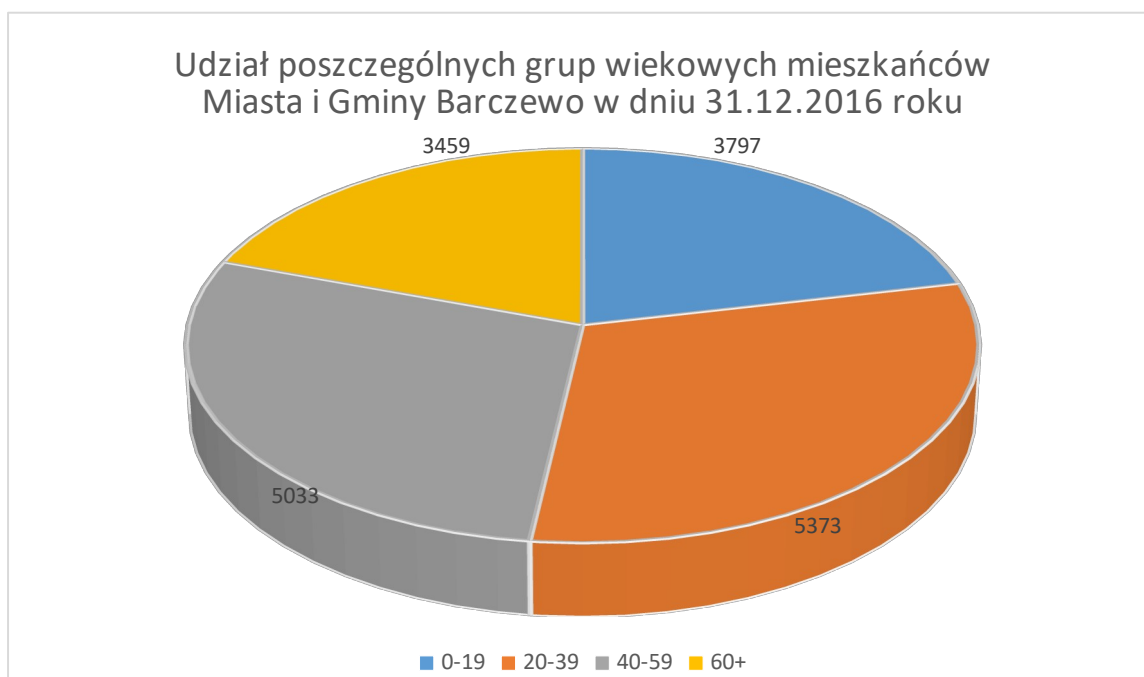
Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można zauważyć, iż w latach 2013-2016 w Mieście i Gminie Barczewo zaszły z demograficznego punktu widzenia niekorzystne zmiany. Liczba ludności do 19 roku życia spadła z poziomu 22,74 % w roku 2013, do

poziomu 21,49 % w roku 2016. Podobne zjawisko widać wśród mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w wieku 20-39 lat. Z kolei liczba osób starszych - w wieku powyżej 60 roku życia wzrosła

z poziomu 17,50 % w roku 2013 do poziomu 19,58 % w roku 2016. Utrzymywanie się takiego trendu może spowodować bardzo niekorzystne konsekwencje dla gospodarki w Mieście

i Gminie Barczewo, która w dłuższej perspektywie czasowej może zacząć cierpieć na brak osób zarówno w wieku przedprodukcyjnym, jak i produkcyjnym. Rosnąc będzie liczba osób starszych, które wymagać będą opieki oraz specjalistycznych usług ze strony młodszych mieszkańców Gminy jak również podjęcia konkretnych działań ze strony władz Miasta i Gminy Barczewo oraz jednostek podległych.

Wykres nr 2 przedstawia udział poszczególnych grup wiekowych mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w ogólnej liczbie ludności tej jednostki samorządu terytorialnego w dniu 31 grudnia 2016 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Najliczniejszą grupę mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w dniu 31 grudnia 2016 stanowiły osoby w wieku 20-39 lat. Niekorzystnym natomiast jest niewielki fakt przewagi liczby osób w wieku do lat 19 nad osobami w wieku ponad 60 lat.

Tabela nr 7 przedstawia procentową liczbę urodzeń i zgonów w przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców w powiecie olsztyńskim oraz w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013 – 2016.

Lata	Powiat olsztyński	Miasto i Gmina Barczewo
URODZENIA		
2013	10,04	9,38
2014	10,14	10,84
2015	9,42	8,80
2016	9,99	9,47
ZGONY		
2013	8,69	9,61
2014	8,25	9,52
2015	8,93	9,65
2016	8,78	9,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Współczynnik feminizacji w Mieście i Gminie Barczewo w roku 2013 wynosił 101 kobiet na każde 100 mężczyzn zamieszkujących tę jednostkę terytorialną. W latach 2014-2016 wskaźnik ten osiągał wartość 102 kobiet.

Wskaźnik obciążenia demograficznego ma za zadanie ukazanie stosunku liczby ludności w wieku przed i poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym.

W tabeli nr 8 wskazano wskaźnik obciążenia demograficznego dla Miasta i Gminy Barczewo w latach 2013 – 2016.

Lata	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
2013	52,3	71,5	21,8
2014	52,7	76,2	22,8
2015	53,3	80,8	23,8
2016	54,9	84,7	25,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują niekorzystne z punktu demograficznego procesy następujące w Mieście i Gminie Barczewo. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym w latach 2013 – 2016 systematycznie rośnie, podobnie jak liczba osób w wieku poprodukcyjnym, przypadających na wskaźnik osób w wieku produkcyjnym. Z powyższej analizy przeprowadzonej na terenie Miasta i Gminy Barczewo oraz pozostałych powyższych danych można wysnuć następujące wnioski: społeczeństwo Miasta i Gminy Barczewo, jak innych jednostek samorządu terytorialnego w województwie warmińsko-mazurskim – w tym powiatu olsztyńskiego - starzeje się.

Przyrost osób w wieku powyżej 60 roku życia jest większy niż osób młodych, w wieku przedprodukcyjnym. Trendy w strukturze wieku ludności Miasta i Gminy Barczewo są niekorzystne z demograficznego punktu widzenia. Istnieje realne zagrożenie, iż w przypadku dalszego trwania pokazanych powyżej procesów, a także przy odpływie młodych mieszkańców Gminy do większych i bardziej atrakcyjnych pod względem zatrudnienia ośrodków miejskich, społeczeństwo tej jednostki samorządowej będzie stopniowo się starzało.

Niezbędna jest w kolejnych latach polityka społeczna, skierowana na aktywne wspieranie osób młodych atrakcyjną ofertą w zakresie warunków życia, zatrudnienia oraz prorodzinnej polityki prorodzinnej, uwzględniającej potrzeby i korzyści osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej dane, podsumowując aspekty demograficzne Miasta i Gminy Barczewo, można wysnuć następujące wnioski:

- Spadek liczby najmłodszych mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo – do 19 roku życia – skutkować może znacznym spadkiem liczby uczniów szkół podstawowych, i ponadpodstawowych, co może mieć znaczące skutki w zakresie ograniczania liczby kształconych uczniów w tych placówkach, a co za tym idzie, nastąpi redukcja etatów nauczycieli i innych osób zaangażowanych w edukację dzieci i młodzieży, zarówno w zakresie szkolnictwa jak i innych aspektów rozwoju najmłodszych mieszkańców Miasta i Gminy w postaci zajęć pozalekcyjnych, edukacyjnych, sportowych i rekreacyjnych.

- Obserwowany w ostatnich latach zdecydowany wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, w tym osób starszych – po 60 roku życia, spowoduje w przyszłości nasilenie się problemów społecznych w zakresie kompleksowej i profesjonalnej opieki nad tymi osobami. Gmina Barczewo w najbliższej przyszłości powinna podjąć zdecydowane działania zmierzające do rozwoju systemu opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi – w tym rozwój stacjonarnych i pozastacjonarnych usług opiekuńczych, aktywizacji i znacznej integracji środowiska osób starszych. Ważnym aspektem jest także położenie nacisku na aktywizację osób po 60 roku życia a także projekty kładące nacisk na integrację tych osób ze społeczeństwem Gminy Barczewo oraz realizację projektów o charakterze międzypokoleniowym i wyrównawczym.

2.3. Rynek pracy i gospodarka Gminy Barczewo

W dniu 31 grudnia 2016 roku w Mieście i Gminie Barczewo zarejestrowanych było 800 osób bezrobotnych, w tym 436 kobiet i 364 mężczyzn.

Tabela nr 9 przedstawia liczbę osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013 – 2016.

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2013	1177	538	639
2014	1017	489	528
2015	900	399	501
2016	800	364	436

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Na podstawie danych ukazanych w tabeli nr 9 można zauważyć, iż liczba osób bezrobotnych w latach 2013-2016 spadła. W powiązaniu ze wzrostem ogólnej liczby ludności w Mieście i Gminie jest to trend pozytywny, świadczący o skuteczności działań jednostek odpowiedzialnych za opiekę nad osobami bezrobotnymi a także świadczący o przedsiębiorczości mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo. Instytucją odpowiedzialną za przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia oraz prowadzącą politykę aktywizacji zawodowej jest Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego z siedzibą w Olsztynie.

Według danych przedstawionych przez Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, miasto i Gmina Barczewo w dniu 31 grudnia 2016 roku była trzecią najliczniejszą pod względem liczby osób bezrobotnych Gminą w powiecie olsztyńskim.

Tabela nr 10 przedstawia liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w poszczególnych Gminach powiatu olsztyńskiego w dniu 31 grudnia 2016 roku.

Wyszczególnienie	31 12 2016	
	ogółem	udział %
Powiat olsztyński	5 919	100,0
Miasto i Gmina Barczewo	800	13,5
Miasto i Gmina Biskupiec	1 131	19,1
Miasto i Gmina Dobre Miasto	825	13,9
Gmina Dywity	329	5,6
Gmina Gietrzwałd	266	4,5
Miasto i Gmina Jeziorany	550	9,3
Gmina Jonkowo	280	4,7
Gmina Kolno	226	3,8
Miasto i Gmina Olsztynek	610	10,3
Gmina Purda	375	6,3
Gmina Stawiguda	271	4,6
Gmina Świątki	256	4,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

Najliczniejszymi Gminami powiatu olsztyńskiego pod względem osób bezrobotnych są najludniejsze Gminy miejsko – wiejskie wchodzące w skład powiatu olsztyńskiego: Biskupiec (19,1%), Dobre Miasto (13,9 %), Barczewo (13,5 %), Olsztynek (10,3%). Najmniej bezrobotnych jest w najmniejszych i najmniej zaludnionych Gminach powiatu: Kolno (3,8 %), Świątki (4,4 %), Gietrzwałd (4,5 %) oraz Stawiguda (4,6 %).

Tabela nr 11 przedstawia wykaz zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo według wieku w latach 2013-2016:

Lata	Liczba osób	Udział procentowy
OGÓŁEM		
2013	1177	100 %
2014	1017	100 %
2015	900	100 %
2016	800	100 %
18-24 LATA		
2013	199	16,9
2014	154	15,1
2015	136	15,1
2016	102	12,7
25-34 LATA		
2013	321	27,2
2014	263	25,8
2015	234	26,0
2016	221	27,6
35-44 LATA		
2013	279	23,7
2014	258	25,3
2015	224	24,8
2016	191	23,9
45-54 LATA		
2013	216	18,3
2014	172	16,9
2015	160	17,7
2016	142	17,7
55-59 LATA		
2013	120	10,2
2014	121	11,9
2015	93	10,3
2016	89	11,1
POWYŻEJ 60 LAT		
2013	42	3,7
2014	49	5,0
2015	53	6,1
2016	55	7,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

Na podstawie danych z tabeli nr 11 można zauważyć iż najliczniejszą grupą osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013-2016 były osoby młode – w wieku 25-34 lata. Drugą najliczniejszą grupą były osoby w wieku 35-44 lata. Na szczęście udział osób w wieku 18-24 lata spadł z poziomu 16,9% w roku 2013 do poziomu 12,7 % w roku 2016. Niepokojącym jest fakt znacznego wzrostu liczby osób bezrobotnych w wieku powyżej 60 roku życia – z poziomu 3,7 do poziomu siedmiu procent w roku 2016.

Tabela nr 12 przedstawia wykaz zarejestrowanych osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo według czasu pozostawania bez pracy w latach 2013-2016:

Lata	Liczba osób	Udział procentowy
OGÓŁEM		
2013	1177	100 %
2014	1017	100 %
2015	900	100 %
2016	800	100 %
3 MIESIĄCE I MNIEJ		
2013	326	27,7
2014	297	29,2
2015	247	27,4
2016	230	28,7
3-6 MIESIĘCY		
2013	217	18,4
2014	144	14,1
2015	137	15,2
2016	126	15,7
6-12 MIESIĘCY		
2013	247	20,9
2014	189	18,6
2015	167	18,5
2016	124	15,5
12-24 MIESIĄCE		
2013	208	17,7
2014	205	20,1
2015	163	18,1
2016	142	17,7
POWYŻEJ 24 MIESIĘCY		
2013	179	15,9
2014	182	18,0
2015	186	20,8

2016	178	22,4
------	-----	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

Na podstawie danych w powyższej tabeli można zauważyć iż w latach 2013-2016 największą grupę osób bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia do trzech miesięcy. Udział tej grupy wśród osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo stanowi niemal 30%. Wśród pozostałych grup zauważyć można lekkie spadki – jak na przykład wśród osób pozostających bez pracy 3-6 miesięcy – z 18,4 % w 2013 roku do poziomu 15,7 % w roku 2016. Niepokojącym natomiast jest fakt znacznego wzrostu udziału liczby osób pozostających bez pracy najdłużej – powyżej 2 lat – wskaźnik ten wzrósł z poziomu 15,9 % w roku 2013 do niemal 23 % w roku 2016. Należy podjąć działania zmierzające do ograniczenia tego zjawiska

w przyszłości w postaci realizacji skutecznych polityk i współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy w ramach walki ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia oraz skutecznej aktywizacji zawodowej.

Tabela nr 13 przedstawia procentowy wskaźnik liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Mieście i Gminie Barczewo w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2013 - 2016.

Lata	Ogółem (%)	Kobiety (%)	Mężczyźni (%)
2013	10,3	11,9	8,9
2014	8,9	9,8	8,1
2015	7,9	9,3	6,6
2016	7,0	8,2	6,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można stwierdzić, iż procentowy wskaźnik liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wykazuje dość znaczący trend spadkowy. Większy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w Mieście i Gminie Barczewo zarówno w liczbie bezwzględnej jak i w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, stanowią kobiety – w 2016 roku wskaźnik ten wyniósł nieco ponad osiem procent. Na tej podstawie można stwierdzić iż wskazane byłoby podjęcie działań i projektów zmierzających do aktywizacji zawodowej oraz podnoszenia kwalifikacji kobiet zamieszkujących miasto i Gminę Barczewo.

Tabela nr 14 przedstawia wykaz zarejestrowanych osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo według stażu dotychczasowej pracy w latach 2013-2016:

Lata	Liczba osób	Udział procentowy
OGÓŁEM		
2013	1177	100 %
2014	1017	100 %
2015	900	100 %
2016	800	100 %
BEZ STAŻU PRACY		
2013	191	16,2
2014	151	14,8
2015	122	13,5
2016	89	11,1
1 ROK I MNIEJ		
2013	170	14,4
2014	145	14,2
2015	164	18,2
2016	159	19,8
1-5 LAT		
2013	259	22,0
2014	233	22,9
2015	216	24,0
2016	199	24,8
5-10 LAT		
2013	192	16,3
2014	161	15,8
2015	138	15,3
2016	133	16,6
10-20 LAT		
2013	195	16,5
2014	173	17,0
2015	149	16,5
2016	117	14,6
20-30 LAT		
2013	120	10,2
2014	110	10,8
2015	86	9,5
2016	79	9,8
POWYŻEJ 30 LAT		
2013	50	4,4
2014	44	4,5
2015	25	3,0
2016	24	3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

Obserwując powyższe dane można stwierdzić iż najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013-2016 stanowiły osoby posiadające staż pracy w przedziale 1-5 lat, stanowiąc około 23-24 procent ogółu zarejestrowanych jako bezrobotni mieszkańców tej jednostki samorządu terytorialnego. Drugą co do wielkości grupą są osoby ze stażem pracy w wymiarze 5-10lat. W latach 2013-2016 widać także spadek liczby osób bezrobotnych ze stażem pracy powyżej 30 lat. Jest to pozytywny trend, wskazujący iż osoby posiadający doświadczenie w pracy, pomimo starszego wieku stają się atrakcyjne dla potencjalnych pracodawców co łamie stereotypy o braku możliwości znalezienia jakiegokolwiek pracy po przekroczeniu pewnego wieku.

Tabela nr 15 przedstawia wykaz zarejestrowanych osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Barczewo według poziomu wykształcenia w latach 2013-2016:

Lata	Liczba osób	Udział procentowy
OGÓLEM		
2013	1177	100 %
2014	1017	100 %
2015	900	100 %
2016	800	100 %
WYŻSZE		
2013	106	9,0
2014	78	7,6
2015	76	8,4
2016	71	8,8
POLICELANE, ŚREDNIE ZAWODOWE		
2013	226	19,2
2014	174	17,1
2015	157	17,4
2016	129	16,1
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE		
2013	86	7,3
2014	87	8,5
2015	80	8,9
2016	77	9,6
ZASADNICZE ZAWODOWE		
2013	296	25,1
2014	270	26,5
2015	205	22,8
2016	173	21,6
GIMNAZJALNE I PONIŻEJ		
2013	463	39,4
2014	408	40,3
2015	382	42,5
2016	350	43,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują iż najliczniejszą grupą osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013-2016 stanowią osoby. osoby z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym. Co więcej w latach 2013 – 2016 udział tej grupy wzrósł z poziomu nieco ponad 39 procent do niemalże 44 procent. Należy podjąć działania ograniczające dalszy wzrost tego wskaźnika. Drugą najliczniejszą grupą osób bezrobotnych są mieszkańcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym

Innymi ważnymi podmiotami działającymi na rzecz aktywizacji zawodowej ludności Miasta i Gminy Barczewo są:

- niepubliczne agencje zatrudnienia świadczące usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego i pracy tymczasowej;
- instytucje szkoleniowe (publiczne i niepubliczne) prowadzące edukację pozaszkolną na podstawie odrębnych przepisów;
- instytucje dialogu społecznego czyli organizacje i instytucje zajmujące się problematyką rynku pracy: organizacje związków zawodowych, pracodawców i bezrobotnych oraz organizacje pozarządowe współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia i OHP w zakresie realizacji zadań określonych ustawą.

Miasto i Gmina Barczewo jest terenem atrakcyjnym pod względem inwestycyjnym pod kilkoma względami:

- Korzystne położenie przy drodze krajowej nr 16 - jednym z głównych szlaków komunikacyjnych północno-wschodniej Polski oraz trasą prowadzącą do krainy Wielkich jezior mazurskich;
- Nieskażone środowisko naturalne i wysokie walory przyrodnicze stanowiące doskonały potencjał do rozwoju sektora turystyki oraz produkcji ekologicznej żywności
- Bliskość dużego ośrodka miejskiego – Olsztyna – stanowiącego zaplecze materiałowe i logistyczne;
- Obecność specjalnej strefy ekonomicznej o powierzchni ponad 11 hektarów położonej na terenie Miasta Barczewo;
- Stosowanie ulg podatkowych dla nowo budowanych budynków które związane są z prowadzoną działalnością gospodarczej;

Podstawowe branże gospodarki na terenie Miasta i Gminy Barczewo to:

1. Produkcja;
2. Handel ;
3. Usługi turystyczne (w tym gastronomiczne);
4. Usługi transportowe (w tym obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych);
5. Usługi remontowo-budowlane;
6. Usługi pozostałe (min.: leśnictwo, usługi fryzjerskie, leśne, weterynaryjne, kominiarskie);

Do największych zakładów pracy, prowadzących swoją działalność na terenie Miasta i Gminy Barczewo należą:

- METALOWA SPÓŁDZIELNIA INWALIDÓW w Barczewie
- „PRIMAVERA FURNITURE” Sp. z o.o. w Barczewskim Dworze
- „TEWES – BIS” Sp. z o.o. w Barczewie
- „PROFIL” Sp. z o.o. w Barczewie
- „PREF-BUD” w Barczewie
- „KAMAL” w Barczewie.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Miasta i Gminy Barczewo koncentrują się głównie na następujących dziedzinach działalności: Handel hurtowy i detaliczny, rolnictwo, działalność związana z obsługą turystyczną i rekreacją a także budownictwo oraz transport.

Tabela nr 16 przedstawia wykaz liczby podmiotów gospodarki narodowej, wpisanych do rejestru REGON w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013-2016, w podziale na sektory własnościowe.

Lata	Liczba podmiotów - ogółem	Sektor publiczny (udział)	Sektor prywatny (udział)
2013	1451	46 (3,2 %)	1405 (96,8 %)
2014	1448	48 (3,3 %)	1400 (96,7 %)
2015	1471	52 (3,5 %)	1411 (96,5 %)
2016	1488	55 (3,7 %)	1426 (96,3 %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela nr 17 przedstawia wykaz podmiotów gospodarki ze względu na klasy wielkości na terenie Miasta i Gminy Barczewo w latach 2013-2016:

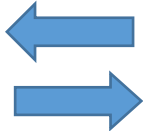

Lata	Liczba podmiotów	Udział procentowy
OGÓŁEM		
2013	1451	100 %
2014	1448	100 %
2015	1471	100 %
2016	1488	100 %
0-9 PRACOWNIKÓW		
2013	1385	95,5
2014	1381	95,5
2015	1401	95,3
2016	1417	95,3
10-49 PRACOWNIKÓW		
2013	54	3,7
2014	54	3,7
2015	57	3,9
2016	58	3,9
50-249 PRACOWNIKÓW		
2013	10	0,7
2014	11	0,7
2015	11	0,7
2016	11	0,7
250-999 PRACOWNIKÓW		
2013	2	0,1
2014	2	0,1
2015	2	0,1
2016	2	0,1
POWYŻEJ 1000 PRACOWNIKÓW		
2013	0	0,0 %
2014	0	0,0 %
2015	0	0,0 %
2016	0	0,0 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Podobnie jak w skali całego kraju, także w Mieście i Gminie Barczewo zdecydowaną większość – oscylującą na poziomie 95% wszystkich podmiotów gospodarki stanowią zakłady o statusie mikro - zatrudniające do 9 pracowników. Na terenie Miasta i Gminy Barczewo nie ma zakładów zatrudniających ponad 1000 pracowników. Udział przedsiębiorstw zatrudniających pomiędzy 10 a 49 pracowników jest porównywalny do średniej krajowej tego wskaźnika która wynosi w 2016 roku w tym przypadku 3,9 %.

Tabela nr 18 przedstawia rodzaje podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących w Mieście i Gminie Barczewo w latach 2013-2016:

Lata	Liczba podmiotów	Trend
OGÓŁEM		
2013	1451	
2014	1448	
2015	1471	
2016	1488	
PAŃSTWOWE I SAMORZĄDOWE JEDNOSTKI PRAWA BUDŻETOWEGO		
2013	17	
2014	20	
2015	24	
2016	25	
PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE		
2013		
2014		
2015		
2016		
SPÓŁKI HANDLOWE		
2013	4	
2014	3	
2015	3	
2016	3	
OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ		
2013	1117	
2014	1095	
2015	1104	
2016	1099	
SPÓŁKI HANDLOWE W SEKTORZE PRYWATNYM		
2013	88	
2014	92	
2015	89	
2016	94	
SPÓŁKI HANDLOWE Z UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO		
2013	11	
2014	11	
2015	11	
2016	11	
SPÓŁDZIELNIE		
2013	7	
2014	7	
2015	7	
2016	7	
STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE		
2013	53	
2014	56	
2015	59	
2016	64	

Miasto i Gmina Barczewo jest otwarta na nowych inwestorów, upatrując w tym szansę na szansę rozwoju gospodarczego oraz minimalizowanie zjawiska bezrobocia i wykluczenia społecznego i zawodowego. Powstawanie nowych miejsc pracy znacznie rozwinie lokalną gospodarkę, zwiększy siłę nabywczą mieszkańców Miasta i Gminy, którzy dzięki stałemu zatrudnieniu staną się klientami na lokalnych rynkach a przestaną być świadczeniobiorcami pieniężnych

i niepieniężnych form wsparcia ze strony organów pomocy społecznej i innych instytucji.

Napływ nowych przedsiębiorców na teren Miasta i Gminy Barczewo musi odbywać się wielotorowo, przy uwzględnieniu atrakcyjności regionu pod względem inwestycyjnym, turystycznym, zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego terenów przeznaczanych pod inwestycje, atrakcyjności położenia przy głównych szlakach komunikacyjnych a także zapewnienia zasobów w postaci osób gotowych i chętnych do podjęcia zatrudnienia na różnych stanowiskach w firmach i przedsiębiorstwach.

Na terenie Miasta i Gminy Barczewo prowadzone są szerokie i zróżnicowane projekty i działania mające na celu zarówno zwiększenie atrakcyjności tego terenu dla potencjalnych inwestorów, jak i podniesienie jakości życia mieszkańców tej jednostki. Dzięki stale realizowanym przedsięwzięciom o charakterze infrastrukturalnym, zlokalizowanych w różnych miejscach na terenie Miasta i Gminy, podejmowane są działania równomiernego podnoszenia jakości życia i stanu infrastruktury technicznej.

Przynależność Miasta Barczewo do sieci miast CITTASLOW daje możliwość realizacji wielu projektów i przedsięwzięć mających na celu rozwój infrastrukturalny jak i społeczny w Barczewie. Dzięki ich realizacji istnieje szansa na rozwiązanie wielu problemów społecznych oraz rozwój społeczeństwa odpowiedzialnego za swoje najbliższe otoczenie.

2.4. Działalność organizacji pozarządowych

Aktywność społeczna mieszkańców wpływa na procesy rozwojowe każdej jednostki samorządu terytorialnego. Popularnym wyznacznikiem poziomu aktywności społeczności lokalnej jest angażowanie się mieszkańców w działalność organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta i Gminy Barczewo są istotnym partnerem w realizacji zadań publicznych, szczególnie w kontekście działań

rewitalizacyjnych w sferze opiekuńczej, edukacyjnej, kulturalnej i społecznej. Bardzo ważnym zadaniem władz samorządowych jest odpowiednie wspieranie i kształtowanie współpracy z tzw. podmiotami sektora trzeciego. W tym celu Rada Miasta Barczewo co roku uchwała Program współpracy Miasta Barczewo z organizacjami pozarządowymi.

Głównymi obszarami współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi są:

- nauka, edukacja, oświata i wychowanie,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji,
- kultura fizyczna i sport,
- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej,
- działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
- profilaktyka i promocja zdrowia oraz zdrowego trybu życia

Współpraca odbywa się w dwóch formach – finansowej (zlecenie przez samorząd realizacji zadań publicznych w formie ich wsparcia z udzielaniem dotacji) oraz pozafinansowej (m.in. poprzez promocję, pomoc przy organizacji imprez, udostępnianie miejskich obiektów, pomoc w pozyskiwaniu pozabudżetowych środków finansowych).

Zakres działalności organizacji pozarządowych w Mieście i Gminie Barczewo jest szeroki. Opiera się on głównie na następujących dziedzinach działalności: pomoc społeczna, edukacja, rozwój lokalny, działalność kulturalna, rozwój przedsiębiorczości, rozwój współpracy międzysektorowej, działalność sportowa i promocja zdrowego trybu życia.

Według danych uzyskanych z Urzędu Miasta w Barczewie, baza organizacji pozarządowych w gminie Barczewo w 2017 roku liczyła 31 podmiotów.

Instytucją odpowiedzialną za rozwój ekonomii społecznej w Gminie Barczewo jest Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Olsztynie. Jest to podmiot w którego zakresie działań jest promocja, koordynacja a także wieloaspektowe wspieranie inicjatyw mających na celu tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – zarówno na etapie wsparcia szkoleniowo-doradczego grup założycielskich a także wsparcia dotacyjnego (finansowego). Więcej szczegółów na temat działalności OWES w Olsztynie znajduje się na stronie internetowej Ośrodka: www.owes.com.pl

Należy podjąć szereg działań zmierzających do wieloaspektowego wspierania działalności organizacji pozarządowych na terenie Miasta i Gminy Barczewo. W celu skutecznej realizacji zapisów statutowych poszczególnych organizacji, niezbędne jest doposażenie techniczne organizacji, inwestycje w doskonalenie kadr oraz promocja bieżącej działalności organizacji pozarządowych i osiągniętych przez nie wyników. Bardzo ważne są w tym aspekcie działania

edukacyjne – głównie wśród dzieci i młodzieży – tak, aby kwestie i problemy wspierane i rozwiązywane w ramach działalności NGO były bliskie jak największej liczbie osób chętnych działać w istniejących podmiotach bądź tworzyć nowe. Ważne jest propagowanie takich wartości jak nauka odpowiedzialności za dobro wspólne, kreowanie postaw proobywatelskich oraz promocja idei działań na rzecz lokalnych społeczności oraz wolontariatu.

2.5. System pomocy społecznej

W Mieście i Gminie Barczewo podstawową jednostką odpowiedzialną za realizację polityki społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Barczewie. Jest to samorządowa jednostka gminna, odpowiedzialna za diagnozę sytuacji społecznej w Gminie, rozpoznawanie i rozwiązywanie zastanych i pojawiających się okresowo problemów społecznych, wsparcie osób wykluczonych społecznie, grup defaworyzowanych i marginalizowanych pod kątem społecznym. Do zadań każdego Ośrodka Pomocy Społecznej należy szereg zadań, wśród których wymienić można przykładowe:

- Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
- Przyznawanie i realizacja świadczeń niepieniężnych (jak na przykład praca socjalna, schronienie, posiłek, mieszkania chronione, poradnictwo specjalistyczne, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej i inne);
- Przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych (jak na przykład zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki i inne);
- Praca socjalna;
- Dożywianie dzieci z rodzin ubogich;
- Pomoc materialna;
- Pomoc osobom niepełnosprawnym, zależnym i niesamodzielnym;
- Pomoc osobom mającym trudności z przystosowaniem społecznym;
- Prowadzenie i zapewnianie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- Pomoc osobom bezdomnym, uzależnionym i opuszczającym zakłady karne;

- Monitoring stanu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej;

Powyższe zadania, jakie realizuje każda jednostka pomocy społecznej są jedynie przykładem jak szeroki i zróżnicowany jest ich wachlarz. Bardzo ważnym elementem jest bezpośredni kontakt z osobami potrzebującymi pomocy i wsparcia – a mianowicie – praca w terenie. Pracownicy socjalni są jednym z najważniejszych ogniw odpowiedzialnych za prawidłową diagnozę i dobór skutecznych narzędzi służących do wsparcia, pomocy i włączenia społecznego osób tej pomocy potrzebującym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie realizuje także szereg działań skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu i innych używek – przy MOPS w Barczewie aktywnie od lat funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin a także grupa wsparcia AA” do której może zgłosić się każdy mieszkaniec Gminy Barczewo który potrzebuje pomocy i wsparcia.

Przy MOPS w Barczewie od 2005 roku funkcjonuje także Klub Integracji Społecznej (KIS) - jednostka odpowiedzialna za udzielanie pomocy osobom indywidualnym a także ich rodzinom w odbudowaniu i podtrzymywaniu umiejętności aktywnego uczestniczenia w życiu lokalnych społeczności a także wspierania procesu aktywnego powrotu do pełnienia określonych ról społecznych – między innymi poprzez podnoszenie i nabywanie kwalifikacji zawodowych jako wartości na rynku pracy. Klub integracji Społecznej działa na rzecz grup osób o podobnych trudnościach w przezwyciężeniu problemów życiowych. KIS jest jednostką pomagającą podejmować wspólne bądź indywidualne przedsięwzięcia w zakresie reintegracji społecznej

i zawodowej – takie jak:

- uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie i warsztatach;
- indywidualne poradnictwo;
- organizacja prac społecznie użytecznych;
- organizacja robót publicznych;
- organizacja staży;

Po zakończeniu uczestnictwa w programie KIS, jego uczestnicy mogą starać się o zatrudnienie zarówno w przedsiębiorstwach zewnętrznych, jak i w ramach zadań należących do zadań własnych Gminy – na przykład robót publicznych.

W latach 2014-2016 w ramach KIS działającego przy MOPS w Barczewie z tego rodzaju wsparcia skorzystały 124 osoby długotrwale bezrobotne – w tym 78 Kobiet oraz 46 mężczyzn.

Ważnym elementem systemu pomocy społecznej Miasta i Gminy Barczewo jest skuteczna, sprawna i przyjazna współpraca pomiędzy różnymi jednostkami zarówno na terenie Gminy , jak i na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, krajowym a nawet międzynarodowym. Dzięki temu realizowanych jest wiele ciekawych przedsięwzięć i projektów, skierowanych do różnych grup społecznych i poszczególnych mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo. W tym zakresie istnieje duży potencjał dla kontynuacji tego typu działań w przyszłości.

Tabela nr 20 przedstawia szczegółowe informacje na temat liczby osób i rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie w latach 2014- 2016.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Osoby którym udzielono pomocy i wsparcia			
Liczba osób	1461	1396	1293
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie			
Liczba osób	1397	1348	1289
W tym osoby długotrwale korzystające	713	529	828
Wiek produkcyjny	821	750	697
Wiek poprodukcyjny	95	119	133
Liczba rodzin	927	878	867
W tym kobiety	748	726	668
Kobiety długotrwale korzystające	393	321	149
W tym mężczyźni	649	622	621
Mężczyźni długotrwale korzystający	320	208	159

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można wywnioskować, iż liczba osób, którym MOPS w Barczewie udzielił pomocy i wsparcia w latach 2012 – 2014 spadła. Odnotowany został spadek liczby osób o niemalże 11,5% - co jest bardzo dobrym wskaźnikiem świadczącym o skuteczności działań podejmowanych przez instytucje odpowiedzialne za świadczenie pomocy społecznej.

Niepokojący jest wzrost liczby osób długotrwale korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie oraz duży odsetek kobiet w ogólnej liczbie osób, którym w latach 2014-2016 udzielono pomocy i wsparcia.

Liczba osób a także liczba rodzin które korzystały ze świadczeń pieniężnych oraz rodzin korzystających ze świadczeń niepieniężnych spadła. Świadczy to o korzystnej sytuacji, w której system opieki społecznej nie jest w coraz większym stopniu obciążany.

Tabela nr 21 przedstawia liczbę osób i rodzin z Miasta i Gminy Barczewo którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie przyznał w latach 2014 – 2016 świadczenia ze względu na ich rodzaj.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne			
Liczba osób ogółem	840	792	771
Liczba rodzin	824	774	754
Liczba osób w rodzinach	1798	1701	1546
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne			
Liczba osób ogółem	582	576	537
Liczba rodzin	342	337	312
Liczba osób w rodzinach	1178	1136	1023
Osoby i rodziny z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy			
Liczba osób ogółem	987	940	910
Liczba rodzin	987	940	910
Liczba osób w rodzinach	1931	1874	1766

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Tabela nr 22 przedstawia szczegółowe zestawienie wybranych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w poszczególnych kategoriach, przyznanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie w latach 2014 – 2016.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne – zasiłek stały			
Liczba osób ogółem	172	170	172
Liczba świadczeń	1792	1753	1790
Kwota świadczeń w złotych	783 318	804 915	928 173
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne – zasiłek okresowy			
Liczba osób ogółem	604	570	558
Liczba świadczeń	3979	3854	3603
Kwota świadczeń w złotych	1 374 486	1 347 098	1 333 047
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne – zasiłek celowy			
Liczba osób ogółem	428	423	430
Kwota świadczeń w złotych	227 482	217 382	264 634
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne – posiłek			
Liczba osób ogółem	499	583	458
Liczba świadczeń	65 100	64 869	55 592
Kwota świadczeń w złotych	322 495	308 681	244 832
W tym: posiłek dla dzieci			
Liczba osób ogółem	496	580	455
Liczba świadczeń	64 501	63 884	54 672
Kwota świadczeń w złotych	317 601	299 112	240 124
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne - schronienie			

Liczba osób ogółem	0	0	0
Liczba świadczeń	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężna – sprawienie pogrzebu			
Liczba osób ogółem	6	3	6
Liczba świadczeń	6	4	7
Kwota świadczeń w złotych	22 990	8930	19 869
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne – piecza zastępcza			
Liczba rodzin objętych wsparciem	48	40	64
Liczba rodzin wspierających	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	6	4	8
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne – odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej			
Liczba osób ogółem	36	33	38
Liczba świadczeń	330	333	400
Kwota świadczeń w złotych	691 151	700 596	812 328

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Tabela nr 23 przedstawia pozostałe zestawienie wybranych świadczeń niepieniężnych w poszczególnych kategoriach, przyznanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie w latach 2014 – 2016.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Rodziny którym przyznano świadczenie – zasiłki rodzinne			
Liczba rodzin	925	925	655
Kwota świadczeń w złotych	2 303 733	2 217 991	2 636 014
Rodziny którym przyznano świadczenie – dodatek z tytułu urodzenia się dziecka			
Liczba świadczeń	65	58	94
Kwota świadczeń w złotych	65 000	58 000	66 364
Rodziny którym przyznano świadczenie – świadczenia pielęgnacyjne			
Liczba świadczeń	515	598	712
Kwota świadczeń w złotych	379 694	712 960	921 214
Rodziny którym przyznano świadczenie –zasiłek pielęgnacyjny			
Liczba świadczeń	5 228	5 075	5 149
Kwota świadczeń w złotych	799 884	776 475	787 797
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie – zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka			
Liczba świadczeń	1 330	1 315	1 382
Kwota świadczeń w złotych	203 490	201 195	211 446
Rodziny którym przyznano świadczenie – zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16lat o znacznym stopniu niepełnosprawności			
Liczba świadczeń	1 857	1 782	1 830
Kwota świadczeń w złotych	284 121	272 646	279 990
Rodziny którym przyznano świadczenie – zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku pow. 16 lat o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności która powstała przed 21 rokiem życia			
Liczba świadczeń	1 900	1 852	1 834
Kwota świadczeń w złotych	290 700	283 356	280 602
Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie – zasiłek pielęgnacyjny dla osoby która			

skończyła 75 lat			
Liczba świadczeń	141	126	103
Kwota świadczeń w złotych	21 573	19 278	15 759
Rodziny którym przyznano świadczenie – specjalny zasiłek opiekuńczy			
Liczba świadczeń	50	124	190
Kwota świadczeń w złotych	25 549	61 863	96 492
Rodziny którym przyznano świadczenie – zasiłek dla opiekuna			
Liczba świadczeń	412	412	128
Kwota świadczeń w złotych	228 135	228 135	66 102
Rodziny którym przyznano świadczenie – świadczenie z funduszu alimentacyjnego			
Liczba osób	307	303	283
Liczba rodzin	194	194	183
Kwota świadczeń w złotych	1 268 820	1 278 896	1 199 323

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Liczba osób korzystających z różnych form wsparcia zarówno w formie pieniężnej jak i niepieniężnej w latach 2014-2016 utrzymywała się na w miarę wyrównanym poziomie z delikatną tendencją spadkową. Świadczy to o skuteczności działań wielu osób i instytucji odpowiedzialnych za wprowadzanie skutecznych a co bardzo istotne trwałych procesów o charakterze reintegracyjnym oraz aktywizacyjnym.

Niepokojącym jest jedynie fakt znacznego wzrostu wypłacanych świadczeń w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego – ten wskaźnik w latach 2014-2016 wzrósł o niemal 280 procent.

Duży nacisk musi być kładziony także na potrzeby osób starszych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, których to rokrocznie w Mieście i Gminie Barczewo przybywa. Należy tak prowadzić w Gminie politykę społeczną, aby przewidzieć iż działania skierowane dla i na rzecz osób starszych, będą stanowić coraz większy odsetek podejmowanych inicjatyw.

Istotne jest także podejmowanie systemowych działań w zakresie skutecznej reintegracji społecznej oraz zawodowej mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo w taki sposób, aby osoby te miały szansę powrotu na aktywny rynek pracy i przestały być beneficjentami świadczeń pomocy społecznej zarówno w formie pieniężnej jak i niepieniężnej.

2.6. Powody udzielenia poszczególnych rodzajów wsparcia

W latach 2014 – 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie udzielił świadczeń pieniężnych w następujących obszarach:

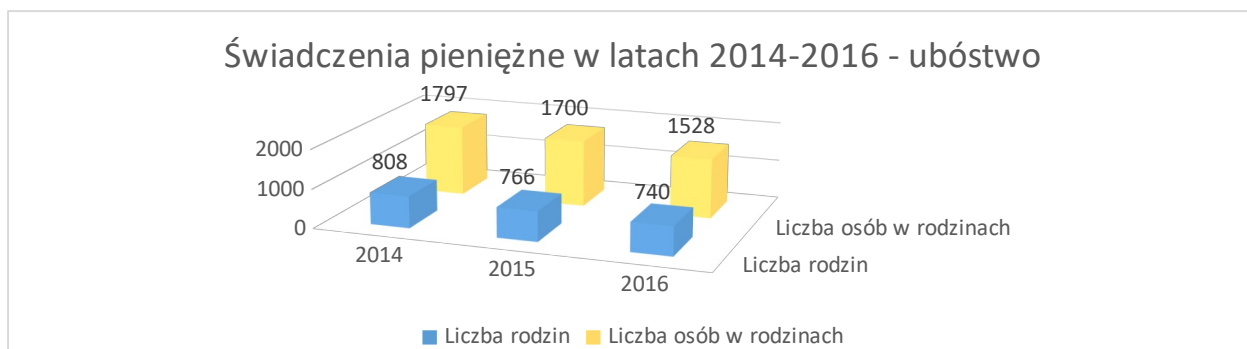
- Ubóstwo
- Bezrobocie
- Niepełnosprawność
- Długotrwała lub ciężka choroba
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Alkoholizm
- Narkomania
- Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność)
- Bezdomność
- Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- Zdarzenia losowe
- Przemoc w rodzinie

Świadczenia pieniężne realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie zawierają wiele aspektów wśród jej rodzajów. W latach 2014-2016 MOPS w Barczewie nie realizował świadczeń pieniężnych z tytułu: klęski żywiołowe i ekologiczne, sieroctwo, ochrona ofiar handlu ludźmi.

2.6.1 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – ubóstwo.

W skali całego kraju, województwa warmińsko-mazurskiego, a także powiatu olsztyńskiego oraz Miasta i Gminy Barczewo zauważalny jest trend w postaci utrzymującego się stosunkowo dużego odsetka liczby osób, które znajdują się w stanie ubóstwa bądź skrajnego ubóstwa. Wynika to z faktu coraz trudniejszego dostępu obywateli do stałego, dobrze płatnego miejsca zatrudnienia, rosnącej inflacji w stosunku do uzyskiwanych zarobków, a także zmiennych, niekiedy wygórowanych oczekiwań potencjalnych pracodawców i restrukturyzacji zakładów pracy zatrudniających dużą liczbę pracowników, lub samych, niekiedy wygórowanych oczekiwań potencjalnych pracowników.

Wykres nr 3 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu ubóstwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

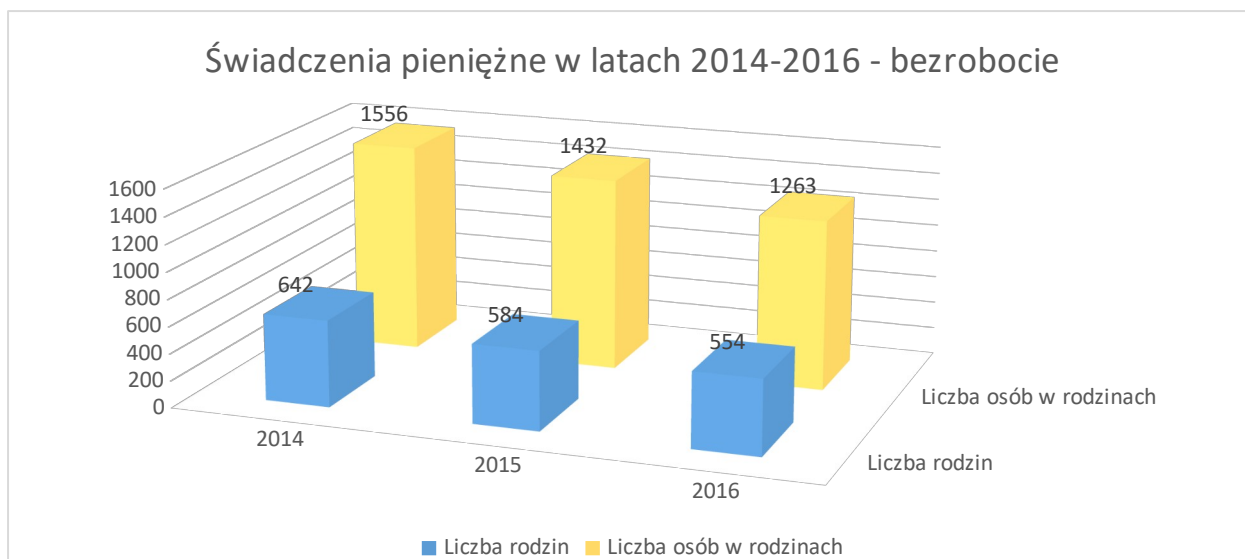
W latach 2014 -2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie udzielił łącznie 5025 świadczeń pieniężnych, których powodem udzielenia było ubóstwo, bądź skrajne ubóstwo. Brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych stanowi poważną przeszkodę w życiu społecznym i aktywnym funkcjonowaniu na rynku pracy, bądź poszukiwaniu zatrudnienia. Na szczęście, w latach 2014-2016 – czyli analizowanym okresie - liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne z tytułu ubóstwa systematycznie choć powoli, spadała.

Przyznawanie świadczeń z powodu ubóstwa jest działaniem bezsprzecznie niezbędnym, aby poprawić sytuację materialną osób, które w największym stopniu tego rodzaju pomocy potrzebują. Udzielanie tego typu świadczeń, aby w najlepszym aspekcie spełniały swoje zadanie, muszą być równocześnie powiązane z wieloma innymi działaniami wspierającymi, jak na przykład włączenie społeczne, aktywne poszukiwanie pracy, oraz promocja idei samozatrudnienia i zintegrowanej współpracy.

2.6.2 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – bezrobocie.

Według danych statystycznych zawartych w sprawozdaniach Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - liczba osób bezrobotnych w ostatnich latach spadała.

Wykres nr 4 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu bezrobocia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

W roku 2016 liczba rodzin z terenu Miasta i Gminy Barczewo którym przyznano świadczenie pieniężne z tytułu bezrobocia spadła w stosunku do roku 2016 o 293 – czyli o 18,8%. Jest to dobry trend, świadczący o tym, iż rokrocznie zmniejsza się zapotrzebowanie na tego typu świadczenia. Jednakże na podstawie danych z analizowanego okresu – a więc 3 lat, nie można uznać tego za wskaźnik o charakterze trwałym.

Fakt bezrobocia i długotrwałego bezrobocia jest problemem społecznym, szeroko analizowanym i opisywanym. Wielomiesięczne i wieloletnie pozostawanie bez pracy stanowi faktyczny problem społeczny, powodujący niepożądane skutki o charakterze społecznym: spadek poczucia własnej wartości, wyobcowanie społeczne, a niekiedy uzależnienia od różnego rodzaju używek.

W Mieście i Gminie Barczewo nadal zbyt mało jest dużych zakładów pracy, w których stałe zatrudnienie mogliby znaleźć mieszkańcy tej jednostki samorządowej. Miasto Barczewo jak i obszar całej Gminy muszą stać się dla potencjalnych inwestorów ciekawą opcją dla umiejscowienia siedziby swojej firmy. Należy podjąć działania w celu aktywnego promowania Gminy Miasta i Gminy Barczewo wśród potencjalnych inwestorów jako miejsca bardzo atrakcyjnego dla nich zarówno pod względem technicznym jak i organizacyjnym. Niemniej istotną rolę stanowi odpowiednio przygotowana i gotowa do podjęcia zatrudnienia kadra. Należy podejmować działania zmierzające do zwiększenia dynamiki wzrostu wskaźników gospodarczych na terenie Miasta oraz Gminy Barczewo.

2.6.3 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – niepełnosprawność.

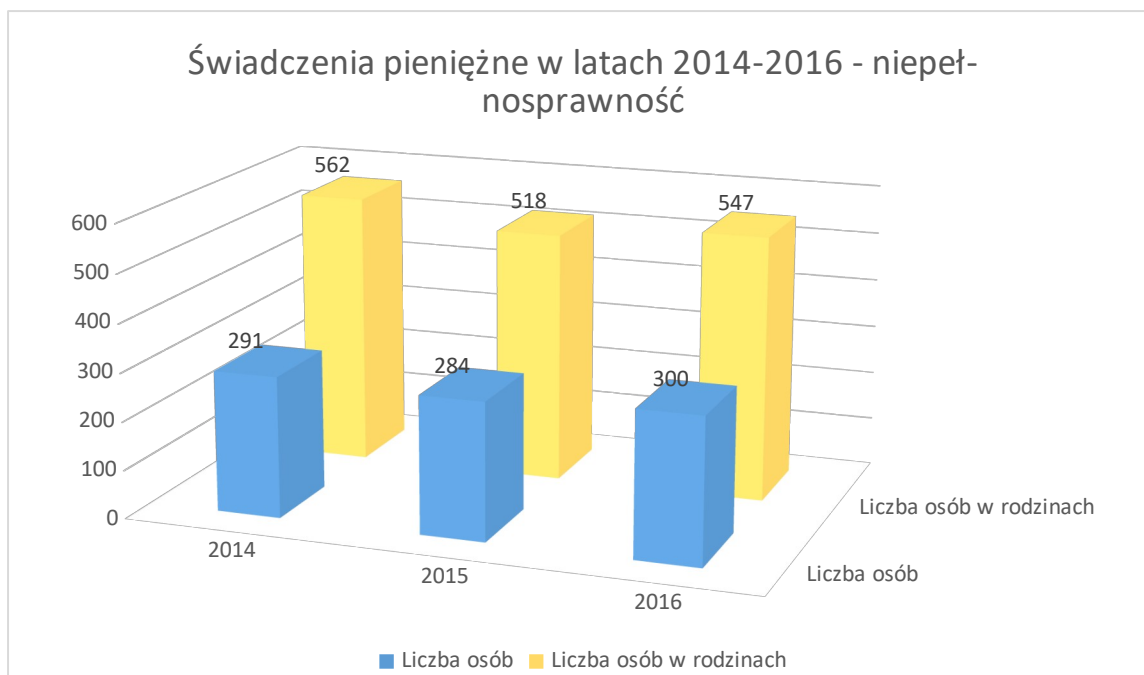
Osoby niepełnosprawne w Polsce stanowią dosyć sporą grupę społeczności. Prognozy przedstawiane przez Główny Urząd Statystyczny pokazują, iż zjawisko niepełnosprawności może się w najbliższym czasie dosyć istotnie pogłębiać. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczoney przez Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Komisję przy ZUS, KRUS oraz również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi i umysłowymi. Za niepełnosprawne należy uznać osoby, których stan fizyczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Obserwacje pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy osób jest od dłuższego czasu bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami zakupu protez czy też sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i samoobsługę, kosztowną oraz trudno dostępną rehabilitację. Dużym problemem są bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej a także w innych miejscach – jak na przykład w budynkach użyteczności publicznej. Bariery takie nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym dostęp do takich miejsc.

Istotna jest także problematyka edukacji osób niepełnosprawnych od chwili urodzenia do ukończenia nauki w ramach posiadanych predyspozycji i możliwości. Na tej płaszczyźnie widać niedoinwestowanie poradni zdrowia, przedszkoli, szkół i innych miejsc przeznaczonych do rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Niepełnosprawni spotykają się również

z problemami społecznymi, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz z brakiem zrozumienia ze strony lokalnego społeczeństwa.

Niepełnosprawność stanowi dużą barierę społeczną w dwojaki sposób: osoba niepełnosprawna bywa niekiedy wykluczona z powodu licznych barier architektonicznych a także spotyka się z problemami na rynku pracy. Opieka najbliższych członków rodziny znacznie ułatwia osobom niepełnosprawnym radzenie sobie w codziennym funkcjonowaniu, jednak kiedy osoba niepełnosprawna jest osobą samotną, wiele problemów o charakterze społecznym potrafi się wtedy znacznie kumulować.

Wykres nr 5 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu niepełnosprawności.

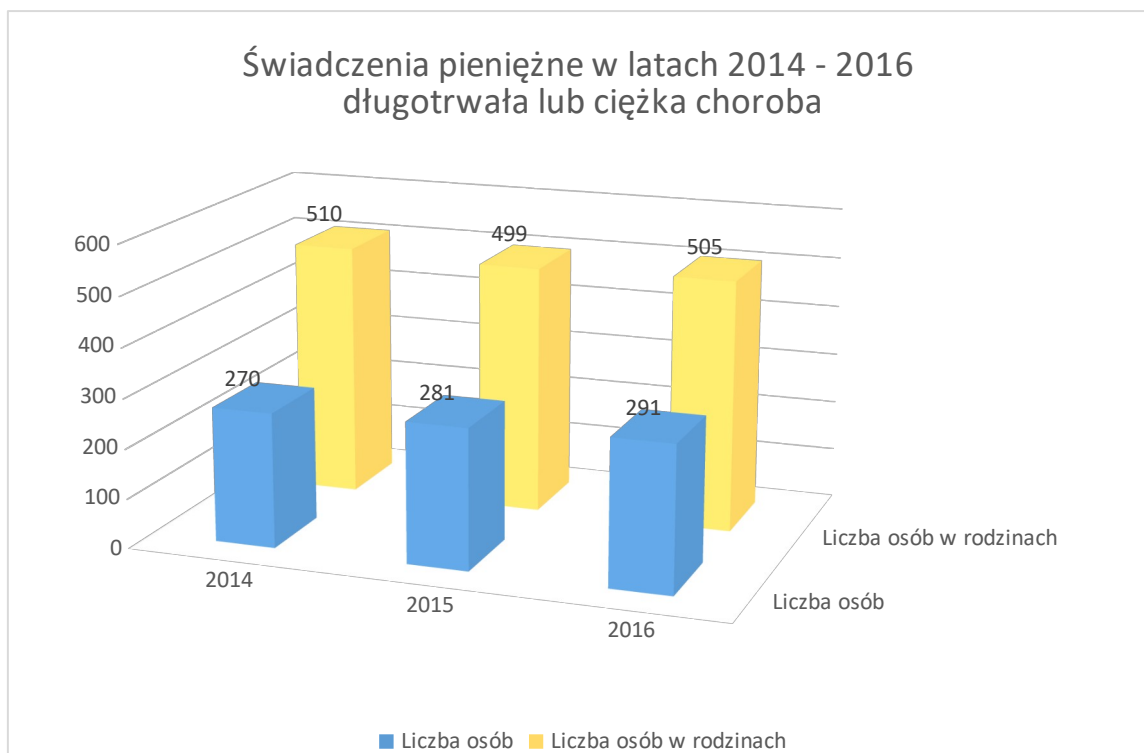
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Na podstawie danych przedstawionych na powyższym wykresie można wywnioskować, iż liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie świadczenia pieniężne z tytułu niepełnosprawności w latach 2014-2016 utrzymywała się na stosunkowo wysokim poziomie i powoli wzrastała. Liczba osób w rodzinach w stosunku do liczby rodzin, którym w latach 2014-2016 przyznano świadczenie pieniężne z tytułu niepełnosprawności, pozwala stanąć na stanowisku, iż w wielu przypadkach osoby niepełnosprawne, to osoby samotne.

Niezbędne jest ciągle podejmowanie działań zarówno w zakresie likwidacji barier architektonicznych, znacznie utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne funkcjonowanie, jak i realizacji projektów mających za zadanie aktywizację, włączenie społeczne oraz integrację osób niepełnosprawnych z lokalną społecznością.

2.6.4 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – długotrwała lub ciężka choroba.

Wykres nr 6 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

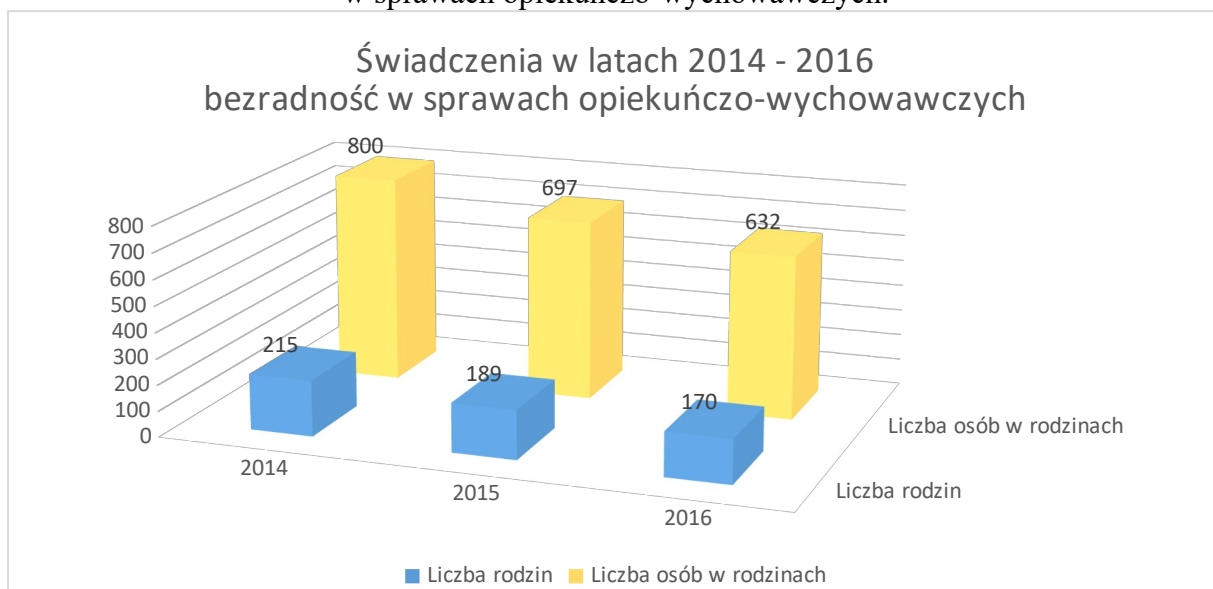
Na podstawie wykresu nr 6 można zauważyć, iż liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych przyznanych w latach 2014-2016 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby wzrastała, utrzymując się na stosunkowo wysokim poziomie.

Spowodowane jest to stale pogarszającym się stanem zdrowia społeczeństwa zamieszkującego miasto i Gminę Barczewo oraz związane między innymi ze starzeniem się społeczeństwa. Powiększające się grono osób w podeszłym wieku, wymagających opieki lekarskiej lub hospitalizacji spowodowane zjawiskiem starzenia się mieszkańców Gminy, powoduje konieczność przeznaczania coraz większych ilości środków na pomoc takim osobom, w tym także na świadczenia pieniężne lub kierowanie do MOPS, co z kolei wiąże się z ponoszeniem przez Gminę Barczewo znacznych wydatków na pokrycie tego typu zdarzeń. Niezbędne jest podjęcie działań, które będą miały na celu wielokierunkowe wsparcie osób długotrwale lub ciężko chorych, a także niezbędne jest wprowadzenie projektów mających na celu profilaktykę zdrowia oraz promocję aktywnego i zdrowego trybu życia. Należy poszerzyć/stworzyć także dostęp do lekarzy specjalistów oraz zwiększyć dostępność ośrodków opieki zdrowotnej zarówno w zakresie przedłużenia godzin funkcjonowania ośrodków, jak i likwidowania istniejących obecnie barier architektonicznych które są

uciążliwe dla osób starszych i niepełnosprawnych.

2.6.5 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Wykres nr 7 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Na podstawie danych zawartych na wykresie nr 7, można zauważyć, iż liczba rodzin pobierających świadczenie pieniężne z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2016 spadła w stosunku do roku 2014 o 45 sztuk. Ważnym wskaźnikiem, w tym przypadku, jest stosunek liczby osób korzystających ze świadczeń do liczby osób w rodzinach. Można zauważyć, że liczba osób w rodzinach jest stosunkowo wysoka, co oznacza, że są to często rodziny wieloosobowe, co może powodować dodatkowe utrudnienia bytowe i wymaga podjęcia kompleksowych działań skierowanych do tych osób. Prawidłowe wychowanie dzieci i młodzieży, integracja społeczna oraz poprawa warunków materialnych i bytowych, to przykłady projektów, które powinny zostać podjęte, aby zniwelować w przyszłości niepożądane skutki poczucia asymilacji rodzin wielodzietnych w Mieście i Gminie Barczewo.

Rodziny borykające się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych są narażone na wiele negatywnych czynników społecznych, które dodatkowo utrudniają podejmowane próby reintegracji społecznej. Osoby takie nierzadko są wykluczane z

lokalnego społeczeństwa, pozostawiane same sobie, co powoduje w nich poczucie jeszcze większej bezradności, a niekiedy frustracji.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych stanowi także dość duży problem w perspektywie międzypokoleniowej – dzieci i młodzież, których rodzice mieli tego typu problemy są o wiele bardziej narażeni na słabsze wykształcenie, poczucie odgradzenia od lokalnej społeczności, a w przyszłości mogą spotkać się z problemami na rynku pracy.

W tego typu sytuacjach niestety zauważany jest efekt powielania problemów opiekuńczo – wychowawczych przez kolejne pokolenia. Podjęcie działań zmierzających do ograniczenia tego zjawiska stanowi spore wyzwanie dla podmiotów realizujących politykę społeczną w Gminie Barczewo, jest jednak niezbędne, aby ta niekorzystna obecnie sytuacja jednoznacznie

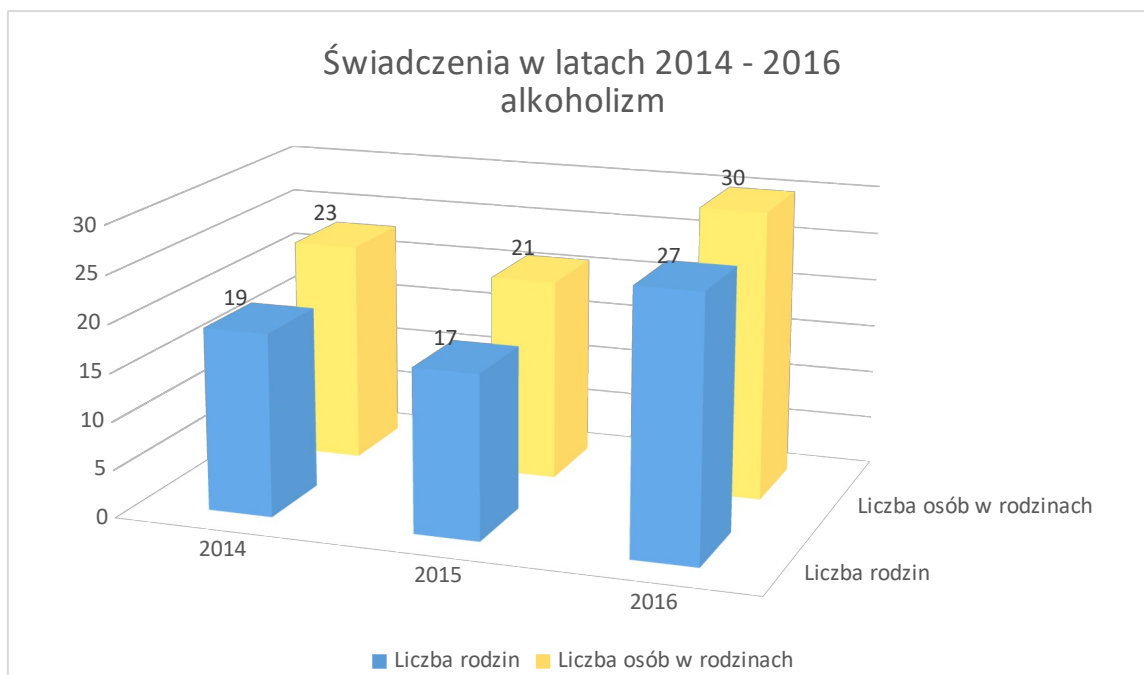
i trwale uległa poprawie.

2.6.6 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – alkoholizm.

Alkoholizm stanowi dość poważny problem społeczny, który generuje inne problemy. Długotrwałe uzależnienie od alkoholu niesie bardzo poważne skutki zdrowotne, a także ma znaczny wpływ na pogorszenie się więzi rodzinnych i społecznych. Osoby uzależnione od alkoholu nie mogą znaleźć zatrudnienia, często pozostają bez wsparcia najbliższych, stają się osobami samotnymi, a niekiedy bezdomnymi. Często takie osoby nie podejmują jakiegokolwiek leczenia czy innych środków zaradczych.

Łatwość w dostępie do alkoholu oferowanego przez coraz większą sieć całodobowych sklepów monopolowych oraz stacji benzynowych powoduje, iż praktycznie o każdej porze można alkohol zakupić praktycznie w nieograniczonych ilościach.

Wykres nr 8 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu alkoholizmu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Alkoholizm stanowi spory problem zarówno dla osób uzależnionych, jak i ich rodzin. W rodzinach osób uzależnionych od alkoholu bardzo często pojawiają się inne problemy społeczne jak problemy wychowawcze, zaburzenie funkcji rodziny, czy przemoc domowa. Dzieci wychowywane w rodzinach, gdzie rodzice mają problem z alkoholem, mają często zaniżone poczucie własnej wartości, problemy w kontaktach z rówieśnikami, czy problemy w nauce. Obserwując starszych, nadużywających alkoholu, wychodzą z założenia, iż nadużywanie alkoholu to nic złego i same zaczynając alkoholu próbować. Rodzina, w której występuje problem alkoholowy, nie objęta specjalistycznym wsparciem jest o wiele bardziej narażona na różnego rodzaju konflikty i kryzysy niż w innych przypadkach. Rodziny osób uzależnionych od alkoholu muszą być otoczone wielopoziomą opieką lekarską, wsparciem psychologicznym, pedagogicznym czy prawnym. Należy stale wspomagać rodziny w których problem alkoholowy występuje, jednocześnie kładąc spory nacisk na to, aby dzieci wychowywane w tych rodzinach знаły zgubne skutki zdrowotne i społeczne nadużywania alkoholu. Ważnym Organem mającym wpływ na ograniczanie zjawisk opisanych powyżej ma także Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja a także jednostki oświatowe i wychowawcze.

2.6.7 Charakterystyka obszaru udzielania pomocy – potrzeba ochrony macierzyństwa

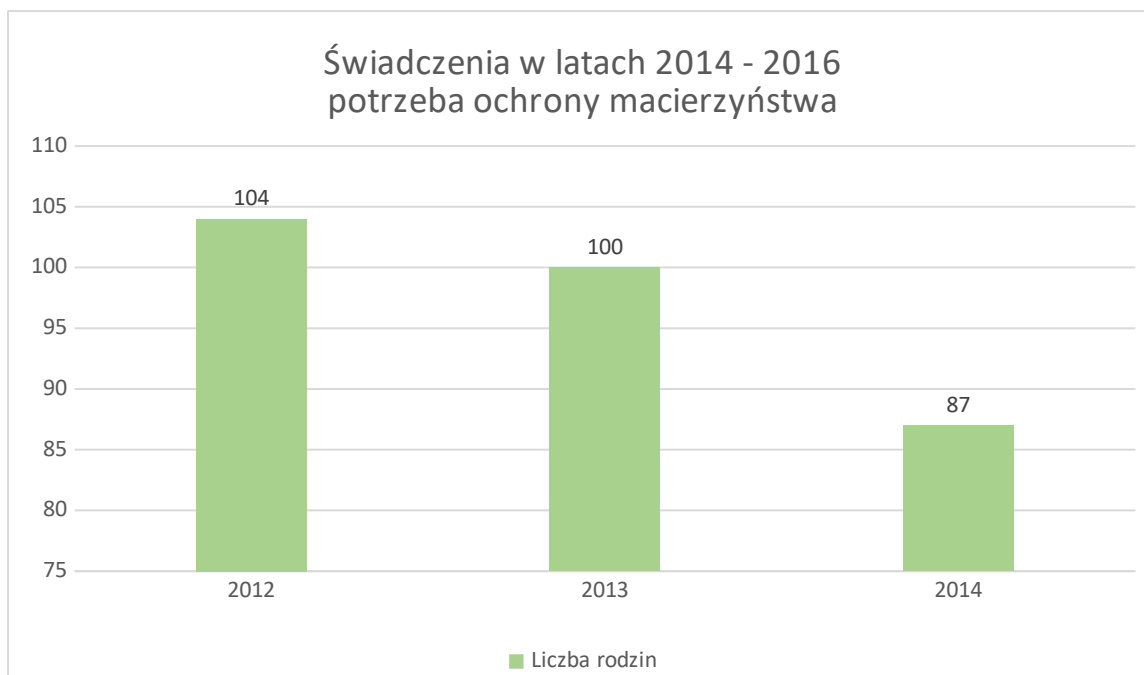
W literaturze nie ma jednoznacznego rozumienia tego pojęcia, jak również unormowania prawne nie zawierają takiej definicji, mamy więc do czynienia z pojęciem niedookreślonym, którego zakres musi być wyznaczany przez organy stosujące prawo. Wymieniona w prawie pomocy społecznej przesłanka „potrzeba ochrony macierzyństwa” kierowana jest do kobiet posiadających dzieci i wiąże się z nią dwa kluczowe problemy, a mianowicie, do którego momentu dziecko wymaga ochrony macierzyńskiej oraz jaka jest w tym zakresie sytuacja ojca dziecka. Jeżeli chodzi o pierwszy z poruszonych problemów, to należy zauważyć że zakres prawny i faktyczny tej ochrony zależy od wieku dziecka. Można postawić tezę, że wraz

z ukończeniem 18 roku życia kończy się potrzeba ochrony macierzyństwa, co nie jest równoznaczne z tym, że z tym dniem rodzice zaprzestają działań na rzecz swoich dzieci, ponieważ na przykład spoczywa na nich obowiązek alimentacyjny wobec dziecka, które nie jest jeszcze w stanie samodzielnie się utrzymać. Oznacza to zarazem, że potrzeba ochrony macierzyństwa jest najsilniejsza w pierwszym okresie życia dziecka, a to znajduje odzwierciedlenie w unormowaniach prawnych, gdyż takie świadczenia jak zasiłek rodzinny oraz przewidziane do niego dodatki takie jak: z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu okresu jego pobierania, samotnego wychowywania dziecka, są przykładem świadczeń, których podstawą jest właśnie potrzeba ochrony macierzyństwa.³

Wykres nr 9 przedstawia liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym MOPS w Barczewie w latach 2014-2016 przyznał świadczenia pieniężne z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa.

---

³ S. Nitecki „Prawo do pomocy społecznej w polskim systemie prawnym”, wyd. Wolters Kluwer Polska sp z o.o., s. 164-165;

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

W latach 2014-2016 liczba świadczeń udzielonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie spadała. Jest to pozytywne zjawisko, jednakże należy obejmować szczególną opieką rodziców samotnie wychowujących dzieci. Takie rodziny wymagają wsparcia finansowego, psychologicznego, pedagogicznego, a niekiedy prawnego.

Wielotorowe

i wielopłaszczyznowe wsparcie umożliwi trwały, zrównoważony rozwój dzieci i znaczną poprawę sytuacji materialnej i społecznej w takich rodzinach.

Potrzeba objęcia opieką rodziców wychowujących dzieci jest niezaprzeczalna. Zaspokojenie potrzeb materialnych w tym zakresie stanowi jeden z elementów sprawnej polityki społecznej, prowadzonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego. Ponadto zapewnione musi zostać poczucie bezpieczeństwa oraz prawo do rozwoju i samorealizacji zarówno dzieci, jak i ich rodziców, znajdujących się niekiedy w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

W roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie nie przyznawał świadczeń pieniężnych w następujących kategoriach:

- Ochrona ofiar handlu ludźmi
- Sieroctwo
- Klęski żywiołowe i ekologiczne

W roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie udzielił świadczeń pieniężnych w następujących pozostałych kategoriach (Tabela nr 25):

Przyczyna udzielonego świadczenia	Liczba rodzin otrzymujących świadczenie
Bezdomność	37 rodzin
Narkomania	2 rodziny
Zdarzenia losowe	7 rodzin
Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	11 rodzin
Przemoc w rodzinie	1 rodzina

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Barczewie

Bazując na danych ilościowych przedstawionych w powyższych wykresach, można wysunąć wnioski, iż z powodu zwiększającej się powoli liczby mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo, odpływu ludzi młodych i w wieku produkcyjnym, a także powolnego, lecz już zauważalnego

i systematycznego starzenia się społeczeństwa w Gminie, potrzebne są zdecydowane i systemowe działania skierowane na integrację lokalnej społeczności, projekty wspierające dzieci i młodzież w ich rozwoju, wsparcie osób niepełnosprawnych, osób starszych i długotrwale chorych, a także osób borykających się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, czy też z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa.

Niezbędne są działania nakierowane na skuteczną reintegrację społeczną i zawodową, uzupełniające zadania jednostek bezpośrednio za tą sferę odpowiedzialnych jak MOPS czy KIS w Barczewie. Potrzeba jest realizacji dodatkowych działań- jak na przykład rozwoju ekonomii społecznej w postaci powołania do życia spółdzielni socjalnych osób fizycznych oraz osób prawnych. Tego typu podmioty mogą skutecznie wpływać zarówno na rozwój przedsiębiorczości i konkurencyjności wśród funkcjonujących podmiotów jak i stanowić skuteczne narzędzie do walki z zagrożeniem zjawiska wykluczenia społecznego mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo. Dzięki ścisłej współpracy z różnego rodzaju instytucjami odpowiedzialnymi za włączenie społeczne i zawodowe istnieje szansa na odniesienie sukcesów także w tym zakresie.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT, to metoda szeroko stosowana pierwotnie w sektorze prywatnych przedsiębiorstw a obecnie także w programowaniu i planowaniu społeczno-gospodarczym. Jej nazwa pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- Strengths – Mocne, silne strony;
- Weaknesses – słabe strony;
- Opportunities – możliwości, szanse;
- Threats – zagrożenia.

Dwie pierwsze z wyżej wymienionych ocen należą do kategorii uwarunkowań wewnętrznych, a więc zależą bezpośrednio od potencjału ekonomicznego i społecznego danego terenu, jego położenia czy stanu środowiska. Dwie pozostałe oceny to uwarunkowania zewnętrzne, czyli procesy makroekonomiczne i otoczenie konkurencyjne.

O ile dwie pierwsze kategorie, jako mocne i słabe strony danego obszaru, w dużej części możemy kształtować, o tyle w dwóch następnych musimy określić szanse i zagrożenia, jakimi mogą być dla Miasta i Gminy Barczewo procesy zachodzące „na zewnątrz”, warunkujące jego rozwój, lecz na które nie mamy bezpośredniego wpływu.

Analiza SWOT jest bardzo przydatnym narzędziem do ustalania celów strategicznych i wyznaczania priorytetów. Opiera się ona na diagnozie i grupuje poszczególne problemy określając ich hierarchię. Może się zdarzyć, iż dokonując analizy, to samo zjawisko zakwalifikujemy raz jako szansę, raz jako zagrożenie – tak sytuacja jest możliwa i dopuszczalna.

Przystępując do przygotowywania analizy SWOT w Mieście i Gminie Barczewo, zdefiniowano zakresy poszczególnych ocen:

- **Mocne strony** – są to obszary, w których obecne działania uważane są przez większość jako skuteczne, tak w odniesieniu do dzisiejszych, jak i przyszłych potrzeb, a stosowane metody oraz mechanizmy koordynacji i zarządzania są właściwe. Są to generalnie zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania przyszłego rozwoju, a na ich kształt ma wpływ zarówno władza samorządowa, jak i społeczność Gminy .
- **Słabe strony** – to obszary występowania zjawisk, co do których nie wykorzystano wszystkich sposobów poprawy sytuacji, nie wytworzono skutecznych mechanizmów zarządzania, czy też nie wykorzystano istniejącego potencjału. Odnoszą się one zarówno do obecnych jak i przyszłych potrzeb, stając się barierami w wykorzystaniu

szans rozwojowych. Są to zjawiska negatywne, ale możliwe do zmiany w obrębie Gminy .

- **Szanse** – to sfera działań i zjawisk, które mogą wspierać nasze planowane przedsięwzięcia i korzystnie wpływać na proces rozwoju społeczno-gospodarczego. Oceniając szanse, wskazywano prawdopodobieństwo ich powstania i ewentualny czas trwania. Zjawiska te mają charakter pozytywny z punktu widzenia możliwości rozwojowych Miasta i Gminy Barczewo, jednakże wpływ na ich zaistnienie leży poza bezpośrednim, teraźniejszym zasięgiem władz i społeczności Gminy .
- **Zagrożenia** – to obszary, które niekorzystnie oddziałują lub będą w przyszłości oddziaływały na nasze planowane działania, mając niekorzystny wpływ na rozwój Gminy Barczewo. Konieczne jest w tym przypadku określenie prawdopodobieństwa ich powstania, czasu trwania i znaczenia w procesie rozwoju Gminy . Zagrożenia są zjawiskiem negatywnym, lecz ich występowanie leży poza możliwościami naszego bezpośredniego oddziaływania. ⁴

Na spotkaniach w ramach Zespołu ds. opracowania dokumentu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018 – 2025 opracowano między innymi analizę SWOT Miasta i Gminy Barczewo w zakresie sfery społecznej powiązanej z pozostałymi sferami – między innymi gospodarczą, przestrzenną edukacyjną czy środowiskową . W pracach nad analizą udział wzięli przedstawiciele różnych jednostek odpowiedzialnych za realizację polityki społecznej i gospodarczej w Gminie - między innymi Urzędu Gminy , Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie, jednostek oświatowych, organizacji pozarządowych, służb porządkowych i innych jednostek.

Tabela nr 26 przedstawia analizę SWOT terenu Miasta i Gminy Barczewo

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Skutecznie działające instytucje	• Brak lokalnych liderów w niektórych

⁴ Na podstawie dokumentu: Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Mrągowskiego na lata 2007-2020, s. 96-97.

<p>pomocy społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Położenie Gminy w pobliżu Olsztyna • Możliwość działania dzięki środkom własnym i dotacjom • Aktywny udział Gminy w projektach regionalnych, krajowych i międzynarodowych • Istniejąca infrastruktura dla działań prospołecznych • Dobra współpraca różnych instytucji – sprawny przepływ informacji • Duża liczba organizacji pozarządowych • Duża aktywność młodzieży i seniorów • Położenie Gminy przy głównym szlaku komunikacyjnym w województwie • Duży odsetek kobiet – liderek • Szeroka oferta zajęć dla dzieci i młodzieży • Współpraca międzypokoleniowa • Istniejąca szczegółowa strategia rozwoju Gminy Barczewo • Atrakcyjna oferta edukacyjna • Malejąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej • Obecność Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Gminie 	<p>środowiskach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom innowacji społecznych • Słabo funkcjonująca komunikacja • Niewystarczający budżet na realizację zadań publicznych • Utrudnienia architektoniczne dla osób niepełnosprawnych • Ubóstwo rodzin i dziedziczenie ubóstwa • Uprzedzenia małych społeczności względem siebie • Niewystarczająca liczba obiektów turystycznych • Brak noclegowni dla osób bezdomnych • Występujące zjawisko przemocy • Niskie wynagrodzenia pracowników administracji publicznej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca liczba mieszkańców Gminy • Aktywni mieszkańcy • Wykorzystanie środków zewnętrznych w postaci dotacji • Dobra współpraca z powiatem olsztyńskim • Gmina atrakcyjna dla nowych mieszkańców • Wykorzystanie przynależności do sieci miast Cittaslow • Rozwój lokalnej komunikacji • Napływ nowych inwestorów • Rozwój turystyki i hotelarstwa • Wykorzystanie nowych środków unijnych • Integracja mieszkańców Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Starzenie się społeczeństwa • Odpływ młodzieży z Gminy • Brak rąk do pracy w różnych sektorach gospodarki • Rosnące zjawisko ubożenia mieszkańców Gminy • Brak specjalistów • Powiększające się grono osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych • Malejąca liczba usług opiekuńczych świadczonych przez Gminę • Rosnące zjawisko przemocy i uzależnień różnego rodzaju

<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój ekonomii społecznej • Rozwój idei i form wolontariatu • Prowadzenie procesów rewitalizacji • Zmiana wizerunku pomocy społecznej • Aktywizacja młodzieży • Rozwój kompetencji cyfrowych • Rozwój rolnictwa ekologicznego i produkcja zdrowej żywności 	
---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie spotkań roboczych Zespołu ds. Opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025

4. Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025

Na podstawie diagnozy sytuacji gospodarczej i społecznej na terenie Miasta i Gminy Barczewo, przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania założeń polityki społecznej w tej jednostce samorządu terytorialnego. Priorytetowymi w sferze przeciwdziałania zjawisku patologii społecznych na terenie Miasta i Gminy Barczewo w latach 2018-2025, powinny być następujące obszary:

- 1) Promocja idei ekonomii społecznej
- 2) Wsparcie istniejących i rozwój nowych podmiotów ekonomii społecznej
- 3) Wspieranie samorządów i instytucji w rozwoju ekonomii społecznej
- 4) Partnerstwa na rzecz ekonomii społecznej

Na podstawie analiz przeprowadzanych podczas tworzenia części diagnostycznej niniejszego dokumentu możliwym stało się określenie problemu głównego w zakresie skutecznego rozwoju polityki społecznej w Mieście i Gminie Barczewo. Jako jego rozwiązanie postawiono podczas realizacji niniejszego Programu cel główny oraz cele szczegółowe zawarte w wymienionych powyżej obszarach interwencji.

Realizacja poszczególnych działań zawartych w tej części programu stanowić będzie rzeczywistą odpowiedź na zdiagnozowane deficyty oraz niedoskonałości, które do tej pory uniemożliwiały skuteczny i szybki rozwój społeczny w Gminie a także dziedzin z nią powiązanych w sposób pośredni bądź bezpośredni – takich jak: rozwój kwalifikacji zawodowych mieszkańców Gminy, rozwój przedsiębiorczości, zwiększenie mechanizmów konkurencyjności na rynku pracy a także wdrażanie rozwiązań innowacyjnych i nowych technologii w zróżnicowanych obszarach lokalnej gospodarki. Dodatkowo istnieje duże prawdopodobieństwo iż realizacja celów poprzez szczegółowo określone tematycznie

działania, pozwoli na rozwój pozostałych obszarów sektora społecznego jak na przykład rozwój postaw proobywatelskich, odbudowa więzi międzypokoleniowych, promocja zasad społecznie odpowiedzialnego biznesu czy idei wolontariatu.

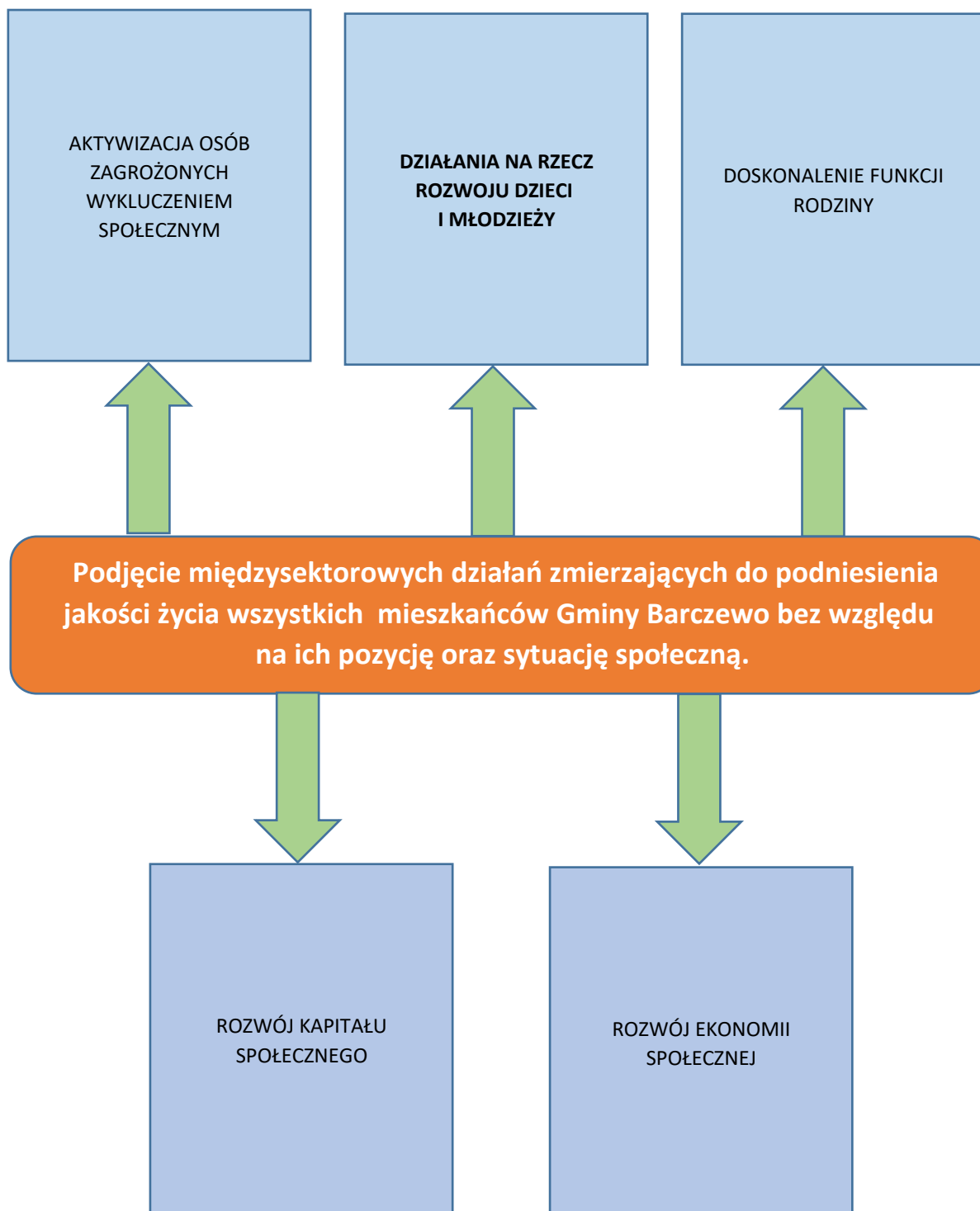
Misja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo
na lata 2018 – 2025 brzmi:

Podjęcie międzysektorowych działań zmierzających do podniesienia jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Barczewo bez względu na ich pozycję oraz sytuację społeczną.

Wizja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo
na lata 2018-2025 brzmi:

Gmina Barczewo jako atrakcyjne dla jej mieszkańców miejsce do życia i inwestowania oferujące zrównoważony rozwój oraz poczucie bezpieczeństwa.

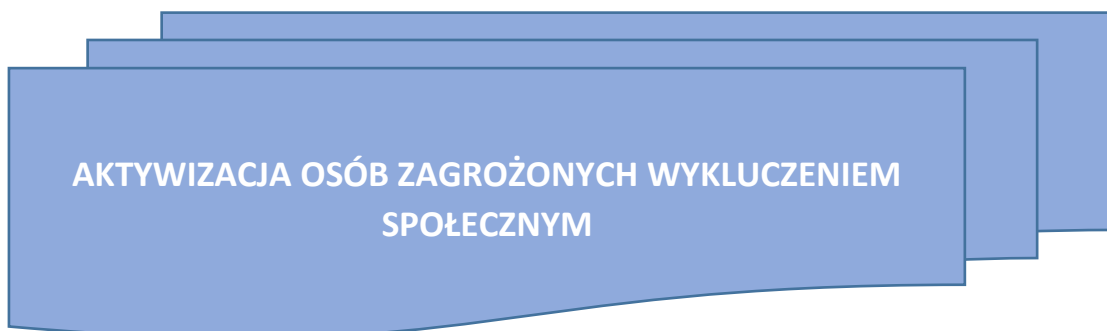
Poniższy schemat przedstawia misję oraz cele strategiczne wyznaczające kierunki poszczególnych działań w Gminie Barczewo w latach 2018-2025.

5. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018-2025

Poniżej przedstawione zostaną poszczególne obszary strategiczne wraz z działaniami, które służyć będą ich skutecznej realizacji. Każde działanie zostanie opatrzone takimi wskaźnikami jak: podmioty je realizujące, przykładowe sposoby realizacji celu, przykładowe wskaźniki realizacji celu oraz okres realizacji zaproponowanych działań.

5.1 Obszar strategiczny: AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Cel szczegółowy nr 1:

Rozwój kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Zawieranie kontraktów socjalnych
- Realizacja programów wspierających umiejętności społeczne i zawodowe
- Działania edukacyjne i integracyjne
- Działania podnoszące poczucie własnej wartości
- Organizacja doradztwa oraz spotkań specjalistycznych
- Pomoc materialna i niematerialna

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, Komisariat

Policji w Barczewie, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, organizacje pozarządowe, niezależni specjaliści.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zawartych kontraktów socjalnych
- Liczba zrealizowanych programów wspierających umiejętności społeczne i zawodowe
- Liczba osób i rodzin objętych wsparciem
- Liczba spotkań specjalistycznych
- Liczba zrealizowanych godzin doradczych
- Liczba udzielonych świadczeń

Okres realizacji celu: 2018 - 2025

Cel szczegółowy nr 2:

Wsparcie niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Barczewo

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Likwidowanie barier architektonicznych i komunikacyjnych
- Tworzenie miejsc publicznych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych
- Aktywizacja i integracja osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- Organizacja czasu wolnego dla osób niepełnosprawnych
- Promocja aktywnych postaw i osiągnięć osób niepełnosprawnych

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, organizacje pozarządowe, niezależni specjaliści.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych
- Liczba stworzonych miejsc publicznych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych
- Liczba zrealizowanych imprez i spotkań integracyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych
- Liczba inicjatyw aktywizujących i promujących osoby niepełnosprawne
- Liczba działań mających za zadanie promocję aktywnych postaw i osiągnięć osób niepełnosprawnych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 3:

Prowadzenie działań na rzecz poprawy sytuacji osób starszych

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Likwidowanie barier architektonicznych
- Organizacja czasu wolnego dla osób starszych
- Organizacja spotkań integrujących i aktywizujących osoby starsze
- Organizacja spotkań umacniających więzi międzypokoleniowe
- Tworzenie klubów seniora

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Poradnie zdrowia, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, organizacje pozarządowe, lekarze specjaliści, niezależni specjaliści.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych
- Liczba zorganizowanych spotkań integrujących, aktywizujących i wzmacniających osoby starsze
- Liczba przedsięwzięć promujących aktywne postawy i osiągnięcia osób starszych
- Liczba spotkań umacniających więzi międzypokoleniowe
- Liczba stworzonych klubów seniora

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 4:

Wsparcie mieszkańców Gminy Barczewo na lokalnym rynku pracy

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych
- Stworzenie banku ofert pracy skierowanych do mieszkańców Gminy
- Organizacja spotkań podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców Gminy
- Organizacja spotkań osób pozostających bez pracy z potencjalnymi pracodawcami
- Organizacja spotkań mających na celu promowanie idei samozatrudnienia
- Pomoc materialna i niematerialna

•

Przykładowi realizatorzy celu:

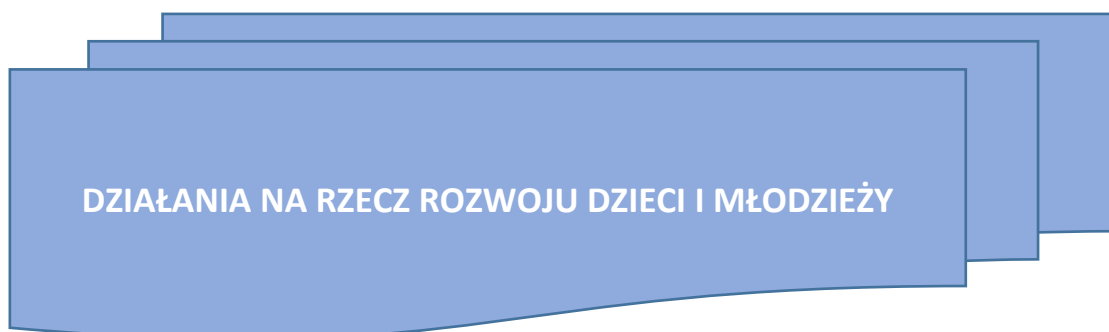
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, Ochotnicze Hufce Pracy, organizacje pozarządowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, doradcy zawodowi, niezależni specjaliści.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba inicjatyw podjętych z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych
- Liczba stworzonych banków ofert pracy
- Liczba zorganizowanych spotkań podnoszących kwalifikacje
- Liczba zorganizowanych spotkań z pracodawcami
- Liczba zorganizowanych spotkań promujących ideę samozatrudnienia
- Kwota udzielonych świadczeń

Okres realizacji celu: 2018-2025

5.2 Obszar strategiczny: DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY

Cel szczegółowy nr 1:

Staly rozwój wiedzy i praktycznych umiejętności dzieci i młodzieży

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Organizacja spotkań dla dzieci i młodzieży z naukowcami i animatorami
- Promocja aktywnych postaw i osiągnięć dzieci i młodzieży
- Prowadzenie wymian młodzieżowych

- Organizacja wycieczek dla dzieci i młodzieży do instytucji kulturalnych i naukowych

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Szkoły oraz jednostki oświatowe, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Komisarjat Policji w Barczewie, doradcy zawodowi, niezależni eksperci,

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba przedsięwzięć mających na celu organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych spotkań dla dzieci i młodzieży z naukowcami i animatorami
- Liczba przedsięwzięć mających na celu promocję aktywnych postaw i osiągnięć dzieci i młodzieży
- Liczba przeprowadzonych wymian młodzieżowych
- Liczba zorganizowanych wycieczek dla dzieci i młodzieży do instytucji kulturalnych i naukowych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 2:

Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dla dzieci i młodzieży

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Organizacja zajęć i zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży
- Promocja aktywnych postaw i osiągnięć dzieci i młodzieży
- Prowadzenie wymian młodzieżowych
- Organizacja wycieczek dla dzieci i młodzieży do instytucji kulturalnych i sportowych

Przykładowi realizatorzy celu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Szkoły i jednostki oświatowe, Urząd Pracy powiatu olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, niezależni specjaliści.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba przedsięwzięć mających na celu organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych zajęć i zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży
- Liczba przedsięwzięć mających na celu promocję aktywnych postaw i osiągnięć dzieci i młodzieży
- Liczba przeprowadzonych wymian młodzieżowych
- Liczba zorganizowanych wycieczek dla dzieci i młodzieży do instytucji kulturalnych i sportowych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 3:

Wymiana ponadregionalna i międzynarodowa dzieci i młodzieży

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Prowadzenie akcji informacyjnych o wymianach ponadregionalnych i międzynarodowych
- Poszukiwanie partnerów z kraju i zagranicy chętnych do przeprowadzenia wymiany
- Prowadzenie spotkań informacyjnych z uczestnikami wymian ponadregionalnych i międzynarodowych
- Udzielanie bieżącej pomocy w przeprowadzeniu wymian

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Ochotnicze Hufce Pracy, szkoły i jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, ośrodki współpracy międzynarodowej, niezależni eksperci.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych o wymianach ponadregionalnych i międzynarodowych
- Liczba uzyskanych partnerów z kraju i zagranicy chętnych do przeprowadzenia wymiany
- Liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych z uczestnikami wymian ponadregionalnych i międzynarodowych
- Liczba wymian w której udzielono bieżącej pomocy jej uczestnikom

Okres realizacji celu: 2018 – 2025

Cel szczegółowy nr 4:

Rozwój współpracy międzypokoleniowej integracji mieszkańców Gminy

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja różnorodnych warsztatów tematycznych skierowanych dla mieszkańców
- Organizacja prelekcji, wystaw i spotkań tematycznych
- Organizacja festynów rodzinnych i rodzinnych zawodów sportowych
- Organizacja rodzinnych wycieczek do instytucji kulturalnych i naukowych

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, organizacje pozarządowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, niezależni eksperci.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych warsztatów tematycznych skierowanych dla mieszkańców
- Liczba zorganizowanych prelekcji, wystaw i spotkań tematycznych
- Liczba zorganizowanych festynów rodzinnych i rodzinnych zawodów sportowych
- Liczba zorganizowanych rodzinnych wycieczek do instytucji kulturalnych i naukowych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 5:

Rozwój wolontariatu młodzieżowego

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań z młodzieżą promującą wolontariat
- Współpraca z organizacjami propagującymi wolontariat
- Organizacja wydarzeń z udziałem młodych wolontariuszy

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Ochotnicze Hufce Pracy, organizacje pozarządowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, niezależni eksperci.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych spotkań z młodzieżą
- Liczba podpisanych listów intencyjnych z organizacjami promującymi wolontariat

- Liczba zorganizowanych wydarzeń z udziałem młodych wolontariuszy

Okres realizacji celu: 2018-2025

5.3 Obszar strategiczny: DOSKONALENIE FUNKCJI RODZINY

Cel szczegółowy nr 1:

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodziny poprzez ograniczanie przyczyn dysfunkcji

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja programów integracyjnych dla rodzin dysfunkcyjnych
- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych
- Organizacja spotkań ze specjalistami i doradcami
- Organizacja spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Organizacja spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych
- Promocja idei samozatrudnienia
- Pomoc materialna

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, Ochotnicze Hufce Pracy, Organizacje pozarządowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Komenda Policji w Olsztynie, niezależni eksperci

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych programów integracyjnych dla rodzin dysfunkcyjnych
- Liczba inicjatyw z zakresu organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych
- Liczba zorganizowanych spotkań ze specjalistami i doradcami
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Liczba zorganizowanych spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych

- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu idei samozatrudnienia
- Kwota udzielonych świadczeń

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 2:

Zapewnienie rodzinie odpowiednich warunków do życia i rozwoju

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Organizacja festynów rodzinnych
- Promocja aktywnych postaw i osiągnięć dzieci i młodzieży
- Prowadzenie wymian młodzieżowych
- Organizacja spotkań informacyjnych dla rodziców
- Pomoc materialna rodzicom dzieci r rodzin najuboższych

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta w Barczewie, Szkoły, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, Ochotnicze Hufce Pracy, organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Komisariat Policji w Barczewie, niezależni eksperci

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba przedsięwzięć mających na celu organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych festynów rodzinnych
- Liczba przedsięwzięć mających na celu promocję aktywnych postaw i osiągnięć dzieci i młodzieży
- Liczba przeprowadzonych wymian młodzieżowych
- Liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych z rodzicami
- Kwota udzielonych świadczeń

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 3:

Integracja rodzin i społeczności Gminy

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja różnorodnych warsztatów tematycznych skierowanych dla mieszkańców
- Organizacja prelekcji, wystaw i spotkań tematycznych
- Organizacja festynów rodzinnych i rodzinnych zawodów sportowych
- Organizacja rodzinnych wycieczek do instytucji kulturalnych i naukowych

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych warsztatów tematycznych skierowanych dla mieszkańców
- Liczba zorganizowanych prelekcji, wystaw i spotkań tematycznych
- Liczba zorganizowanych festynów rodzinnych i rodzinnych zawodów sportowych
- Liczba zorganizowanych rodzinnych wycieczek do instytucji kulturalnych i naukowych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 4:

Wsparcie rodzin wielodzietnych

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja programów integracyjnych dla rodzin wielodzietnych
- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych
- Organizacja spotkań ze specjalistami i doradcami
- Organizacja spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Organizacja spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych
- Promocja idei samozatrudnienia
- Pomoc materialna

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Komisariat Policji w Barczewie, doradcy zawodowi, niezależni eksperci.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych programów integracyjnych dla rodzin wielodzietnych
- Liczba inicjatyw z zakresu organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych
- Liczba zorganizowanych spotkań ze specjalistami i doradcami
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Liczba zorganizowanych spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu idei samozatrudnienia
- Kwota udzielonych świadczeń

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 5:

Wsparcie rodziców samotnie wychowujących dzieci

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań ze specjalistami i doradcami
- Organizacja spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Organizacja spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych
- Promocja idei samozatrudnienia
- Pomoc materialna

Przykładowi Realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd i Gminy Barczewo, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Komisariat Policji w Barczewie, niezależni eksperci, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych spotkań ze specjalistami i doradcami
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Liczba zorganizowanych spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu idei samozatrudnienia
- Kwota udzielonych świadczeń

Okres realizacji celu: 2018-2025

5.4 Obszar strategiczny: ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

Cel szczegółowy nr 1:

Wzmacnianie kadry sektora polityki społecznej

- Udział pracowników sektora polityki społecznej w szkoleniach i wizytach studyjnych
- Udział pracowników sektora polityki społecznej w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe
- Udział pracowników sektora polityki społecznej w studiach podyplomowych
- Udział pracowników sektora polityki społecznej w spotkaniach branżowych i konferencjach
- Wymiana doświadczeń podczas z przedstawicielami analogicznych jednostek w kraju i za granicą

Przykładowi realizatorzy celu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, doradcy zawodowi, trenerzy.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba pracowników sektora polityki społecznej która wzięła udział w szkoleniach i wizytach studyjnych
- Liczba pracowników sektora polityki społecznej która wzięła udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe
- Liczba pracowników sektora polityki społecznej która wzięła udział w studiach podyplomowych

- Liczba pracowników sektora polityki społecznej która wzięła udział w spotkaniach branżowych i konferencjach
- Liczba spotkań pracowników sektora polityki społecznej z przedstawicielami analogicznych jednostek w kraju i za granicą

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 2:

Wyzwalanie aktywności obywatelskiej

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja wydarzeń podnoszących świadomość obywatelską i odpowiedzialność za dobro wspólne
- Organizacja cyklicznych wydarzeń podnoszących świadomość obywatelską
- Organizacja spotkań mieszkańców Gminy ze specjalistami w zakresie działań proobywatelskich
- Organizacja wymian i wizyt studyjnych

Przykładowi realizatorzy celu :

Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, animatorzy, doradcy.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych wydarzeń podnoszących świadomość obywatelską i odpowiedzialność za dobro wspólne
- Liczba zorganizowanych cyklicznych wydarzeń podnoszących świadomość obywatelską
- Liczba zorganizowanych spotkań mieszkańców Gminy ze specjalistami w zakresie działań proobywatelskich
- Liczba zorganizowanych wymian i wizyt studyjnych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 3:

Rozwój współpracy międzysektorowej

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja wydarzeń promujących współpracę międzysektorową
- Organizacja spotkań i warsztatów rozwijających współpracę międzysektorową
- Opracowywanie programów współpracy międzysektorowej
- Organizacja klastrów międzysektorowych
- Wprowadzanie rozwiązań organizacyjnych dla inicjatyw międzysektorowych

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, niezależni eksperci, animatorzy, doradcy.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych wydarzeń promujących współpracę międzysektorową
- Liczba zorganizowanych spotkań i warsztatów rozwijających współpracę międzysektorową
- Liczba opracowanych programów współpracy międzysektorowej
- Liczba zorganizowanych klastrów międzysektorowych
- Liczba wprowadzonych rozwiązań organizacyjnych dla inicjatyw międzysektorowych

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 4:

Promocja profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja kampanii informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży
- Organizacja kampanii informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do osób dorosłych
- Organizacja spotkań ze specjalistami w zakresie medycyny i zdrowego stylu życia
- Organizacja wydarzeń i festynów promujących profilaktykę i zdrowy styl życia

- Realizacja wspólnych przedsięwzięć na rzecz promocji zdrowego trybu życia

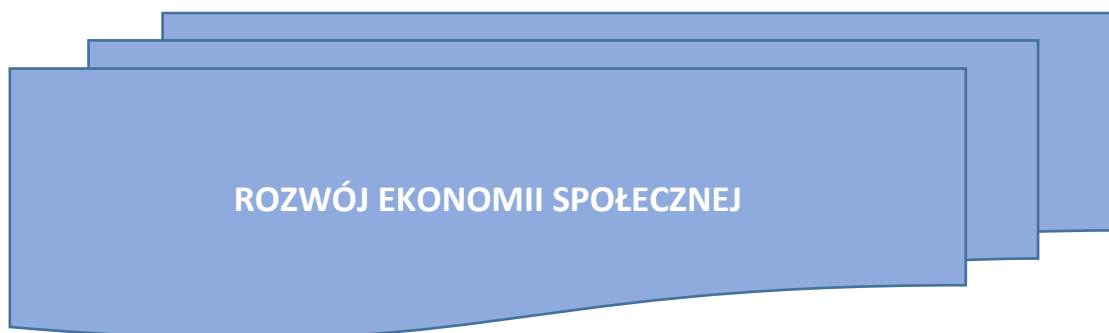
Przykładowi realizatorzy celu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Poradnie zdrowia, organizacje pozarządowe, Lekarze specjaliści, dietetycy, terapeuci, pozostałe organizacje służby zdrowia, niezależni eksperci.

Przykładowe wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych kampanii informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży
- Liczba zorganizowanych kampanii informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do osób dorosłych
- Liczba spotkań ze specjalistami w zakresie medycyny i zdrowego trybu życia
- Liczba zorganizowanych wydarzeń i festynów promujących profilaktykę i zdrowy tryb życia
- Liczba zrealizowanych wspólnych przedsięwzięć na rzecz promocji zdrowego trybu życia

Okres realizacji celu: 2018-2025

5.5 Obszar strategiczny: ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

Cel szczegółowy nr 1:

Organizacja spotkań i wydarzeń promujących ekonomię społeczną

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej
- Promocja idei samozatrudnienia
- Organizacja pikników i festynów
- Organizacja spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu

Przykładowi realizatorzy celu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, doradcy, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej
- Liczba zorganizowanych spotkań w zakresie idei samozatrudnienia
- Liczba zorganizowanych pikników i festynów
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 2:

Opracowanie Gminnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Wyłonienie członków Zespołu ds. opracowania Gminnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej
- Przeprowadzenie spotkań roboczych w zakresie określenia kierunków rozwoju ekonomii społecznej
- Redakcja dokumentu
- Przeprowadzenie konsultacji społecznych dokumentu
- Opracowanie raportu z realizacji Gminnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, doradcy, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba wyłonionych członków Zespołu ds. opracowania Gminnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej
- Liczba przeprowadzonych spotkań roboczych w zakresie określenia kierunków rozwoju ekonomii społecznej
- Liczba powstałych dokumentów
- Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych dokumentu

- Liczba opracowanych raportów z realizacji Gminnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej

Okres realizacji celu: 2015-2020

Cel szczegółowy nr 3:

Współpraca z Ośrodkiem Wspierania Ekonomii Społecznej

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej
- Promocja idei samozatrudnienia
- Organizacja pikników i festynów
- Organizacja spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu

Przykładowi realizatorzy celu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, doradcy, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej
- Liczba zorganizowanych spotkań w zakresie idei samozatrudnienia
- Liczba zorganizowanych pikników i festynów
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 4:

Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży z zakresu przedsiębiorczości i ekonomii społecznej

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej w szkołach
- Promocja idei samozatrudnienia
- Organizacja konkursów promujących wiedzę o ekonomii społecznej
- Organizacja spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Szkoły i jednostki oświatowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Urząd Pracy Powiatu

Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, doradcy, nauczyciele, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej
- Liczba zorganizowanych spotkań w zakresie idei samozatrudnienia
- Liczba zorganizowanych konkursów
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu

Okres realizacji celu: 2018-2025

Cel szczegółowy nr 5:

Upowszechnianie idei społecznie odpowiedzialnego biznesu

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań informacyjnych z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu
- Promocja idei samozatrudnienia
- Organizacja konkursów w szkołach promujących wiedzę o społecznie odpowiedzialnym biznesie
- Promocja dobrych praktyk w zakresie społecznie odpowiedzialnego biznesu

Przykładowi realizatorzy celu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, Urząd Miasta i Gminy Barczewo, Szkoły i jednostki oświatowe, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego, organizacje pozarządowe, niezależni eksperci, nauczyciele, doradcy, animatorzy.

Wskaźniki realizacji celu:

- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej
- Liczba zorganizowanych spotkań w zakresie idei samozatrudnienia
- Liczba zorganizowanych konkursów
- Liczba wypromowanych dobrych praktyk w zakresie społecznie odpowiedzialnego biznesu

Okres realizacji celu: 2018-2025

6. Monitoring i ewaluacja Strategii

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barczewo na lata 2018 – 2025 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie, który w ramach swoich kompetencji może przekazać realizowanie Strategii innym instytucjom. Monitoring i ewaluacja Strategii również należy do obowiązków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barczewie.

Głównym zadaniem wynikającym z procesu ewaluacji i monitoringu ma być odpowiedź na pytanie: Czy, a jeśli tak, to w jakim stopniu została zrealizowana wizja pomocy społecznej w Gminie Barczewie zawarta w niniejszym dokumencie.

Pytania szczegółowe, które mogą ułatwić monitorowanie i ewaluację Strategii to:

- 1) Czy cel główny i poszczególne cele szczegółowe zostały osiągnięte?
- 2) Czy udało się zrealizować poszczególne działania?
- 3) Czy pozyskiwane środki finansowe były wystarczające do realizacji poszczególnych przedsięwzięć?
- 4) Czy podejmowane były inne, nie zawarte w Strategii działania, które wpisywały się w realizację wizji pomocy społecznej w Gminie Barczewo?
- 5) Czy nawiązana została wystarczająca współpraca między różnymi instytucjami i organizacjami w Gminie Barczewo w celu realizacji założeń Strategii ?

Monitoring i ewaluacja niniejszego dokumentu będą polegać na systematycznej ocenie osiągniętych wskaźników. wskaźniki realizacji Strategii zostały podane przy opisie poszczególnych celów szczegółowych. Bazą informacji do pomiaru mogą być dane GUS oraz instytucji i organizacji które są odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów szczegółowych. Podstawą do oceny czy założona wizja pomocy społecznej została osiągnięta będzie zestawienie wskaźników sprzed i po realizacji niniejszego dokumentu strategicznego. Jeśli zapisane w Strategii wskaźniki zostaną osiągnięte, będzie to podstawą do stwierdzenia, iż w Gminie Barczewo wizja pomocy społecznej została zrealizowana.

Skuteczny monitoring i ewaluacja opierać się będą na dwóch elementach:

Zespole monitorującym Strategię – zespole wspierającym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barczewie w zakresie monitoringu i ewaluacji Strategii w którym na zasadzie dobrowolności będą działać przedstawiciele instytucji i organizacji zaangażowanych w sferę polityki społecznej w Mieście i Gminie Barczewo.

Corocznej ocenie stanu wdrażania Strategii – taka częstotliwość pomiaru pozwoli na regularne sprawdzanie bieżącego stopnia osiągnięcia poszczególnych wskaźników oraz podejmowanie ewentualnych działań naprawczych.

Systematycznie prowadzony monitoring i ewaluacja Strategii dadzą możliwość kontrolowania działań podejmowanych w zakresie pomocy społecznej w Mieście i Gminie Barczewo. Zebrane dzięki nim dane pozwolą również na skuteczniejsze planowanie przyszłych przedsięwzięć.

7. Źródła finansowania Strategii

Środki finansowe przeznaczone na realizację poszczególnych celów zawartych w niniejszym dokumencie, przeznaczane będą rokrocznie, na podstawie planów budżetowych poszczególnych jednostek wyznaczanych do ich realizacji.